

BREZOVICA

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BREZOVICA

Programovacie obdobie 2007 – 2016

Samosprávny kraj:	Žilinský
Okres:	Tvrdošín
Región:	Orava
Adresa:	Obecný úrad 028 01 Trstená Osloboditeľ'ov 346
Tel:	043 / 539 20 27
Fax:	043 / 539 20 27
Email:	oubrezovica@orava.sk
Web:	www.brezovica.sk
IČO:	00314421

2007

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica s výhľadom do roku 2016 (PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Brezovica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Brezovica je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predstupových a štrukturálnych fondov).

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe :

- Národný strategický rozvojový rámec 2007 - 2013.
- Národného plánu regionálneho rozvoja, ktorý je základný strednodobý strategicko – plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Jeho súčasťou je Regionálny operačný program regiónu NUTS III Žilinského kraja a NUTS II Slovensko – Stred.
- Regionálneho operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek. Regionálny operačný program vypracúvajú samosprávne kraje vo vzájomnej spolupráci v rámci regiónu na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (NUTS II).
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja / Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR/APTUR) – ROP prostredníctvom zvyšovania kvality života v regiónoch (posilňovanie inovačných a kohéznych pólov rastu) podporuje polycentrický celoplošný rozvoj územia SR, čím zoslabuje procesy vedúce k trvalo neudržateľnej koncentrácii obyvateľstva do malého počtu centier,
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) – rozhodujúci východiskový dokument vo väzbe na ROP, definuje štruktúru osídlenia SR a hierarchiu jeho centier a ťažiskových priestorov, ktoré sú východiskom pre špecifikáciu inovačných a kohéznych pólov rastu NSRR

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

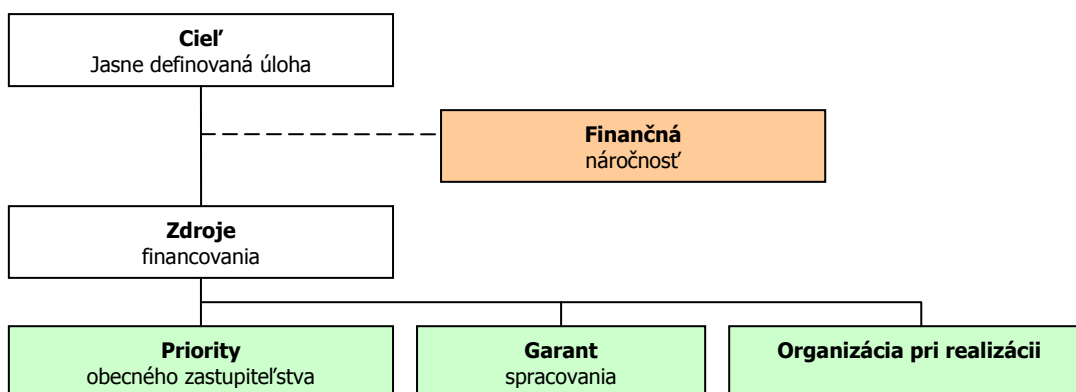

- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštatny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“
- Lisabonská stratégia/Národný plán rozvoja (LS/NPR) – ROP prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti/atraktivity regiónov podporou rozvoja regionálnej infraštruktúry v póloch rastu - podrobnejšie je tento súlad popísaný na národnej úrovni v rámci prílohy NSRR 7.2.3,

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EU budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Brezovica. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Každý z navrhovaných projektov musí obsahovať: Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

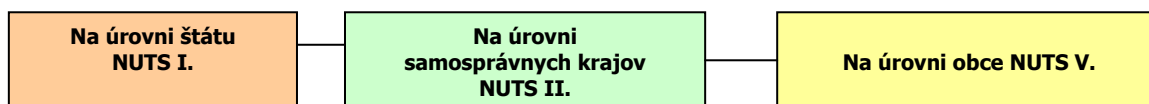
V zmysle zákona č. 503/2001 Z. z. sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Združenie obcí, ktorého je obec členom, nedisponuje spoločným mikroregionálnym fondom, z ktorého by sa mohli financovať rozvojové aktivity, preto zostavenie finančného plánu realizácie programu momentálne nie je relevantné. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Žilinský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci skráteného programovacieho obdobia 2004 - 2006 a programovacieho obdobia 2007 - 2013.
- Dotácie z Ministerstva financií, Ministerstva životného prostredia, Ministerstva školstva a Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Sústava priorít NSRR 2007 - 2013

Ciele a opatrenia PHSR Brezovica boli stanovené aj v súlade so sústavou priorít NSRR 2007 - 2013

Tab. 0A Sústava priorít NSRR pre cieľ Konvergencia		
Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF + KF
	1.3 Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava	ERDF + KF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF
	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
	2.5 Modernizácia zdravotníctva	ERDF
3. Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF
4. Technická pomoc (horizontálna)		ERDF

Tab. 0B Sústava priorít NSRR pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť		
Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF

	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
3. Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF

Tab. 0C Horizontálne priority NSRR

A. marginalizované rómske komunity
B. rovnosť príležitostí
C. trvalo udržateľný rozvoj
D. informačná spoločnosť

Zoznam operačných programov NSRR

Priority NSRR sa budú implementovať cez nasledujúcich **11 operačných programov** v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ:

- **šesť operačných programov v rámci cieľa Konvergencia**, z toho:
  - štyri operačné programy spolufinancované z ERDF pokrývajúce celú SR okrem Bratislavského kraja (Regionálny operačný program, OP Informatizácia spoločnosti, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Zdravotníctvo)
  - dva operačné programy spolufinancované z ERDF a KF pokrývajúce celú SR vrátane Bratislavského kraja¹ (OP Doprava a OP Životné prostredie)
- **tri operačné programy spoločné pre obidva ciele – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť**, t.j. pokrývajúce celú SR vrátane Bratislavského kraja – jeden spolufinancovaný z ERDF (OP Výskum a vývoj) a dva z ESF (OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a OP Vzdelávanie)
- **jeden Operačný program Technická pomoc** v rámci cieľa Konvergencia pokrývajúci *horizontálne aktivity*, za ktoré je zodpovedný centrálny koordinačný orgán pre NSRR (príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanosť, posilňovanie administratívnych kapacít); aktivity finančného riadenia, ktoré zabezpečuje certifikačný orgán a aktivity súvisiace s overovaním riadiacich a kontrolných systémov, vydávaním vyhlásení o ukončení pomoci a kontrolou vzorkových operácií, ktoré zabezpečuje orgán auditu. Komplementárne bude v rámci každého operačného programu vyčlenená finančná alokácia na technickú pomoc vzťahujúcu sa na *špecifické aktivity* príslušného riadiaceho orgánu a sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom;
- **jeden operačný program** spolufinancovaný z ERDF **v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť** pre Bratislavský kraj.

Tab. 0D Zoznam operačných programov

	Operačný program	RO	SO/RO prvej úrovne	fond
1.	Regionálny operačný program	MVRR SR	regionálne SO/RO na úrovni NUTS 2, resp. NUTS 3	ERDF
2.	Životné prostredie	MŽP SR	-	ERDF, KF
3.	Doprava	MDPT SR	-	ERDF, KF
4.	Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	-	ERDF
5.	Výskum a vývoj ²	MŠ SR	Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ	ERDF
6.	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	-	ERDF
7.	Zdravotníctvo	MZ SR	-	ERDF
8.	Zamestnanosť a sociálna inklúzia ³	MPSVR SR	implementačná agentúra pre sociálnu politiku	ESF
9.	Vzdelávanie ⁴	MŠ SR	Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ, MZ SR	ESF
10.	Technická pomoc	MVRR SR	-	ERDF
11.	Bratislavský kraj	MVRR SR	-	ERDF

¹ pričom prioritné osi spolufinancované z ERDF sa vzťahujú na celú SR okrem Bratislavského kraja a prioritné osi spolufinancované z KF sa vzťahujú na celú SR vrátane Bratislavského kraja

² v oblasti výskumu a vývoja zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

³ zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

⁴ zahŕňa i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Hlavný dokument :

1. *Úvod* – charakterizuje PHSR-O a proces jeho tvorby
2. *Základná charakteristika obce* – obsahuje najdôležitejšie charakteristické údaje podľa jednotlivých oblastí života obce.
3. *Vízia obce* – obsahuje stručnú charakteristiku prioritných cieľov rozvoja obce.
4. *Prioritné rozvojové oblasti obce* - obsahuje prioritné oblasti rozvoja obce na základe všeobecného konsenzu.
5. *SWOT analýzy* - obsahuje hodnotenie jednotlivých prioritných oblastí obce z hľadiska jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, poukazujúc na disparity – rozdielnosti medzi stávajúcim využitím a potenciálom rozvoja.
6. *Strategické ciele rozvoja* - definuje strategický zámer, jednotlivé strategické ciele rozvoja podľa prioritných rozvojových oblastí a opatrenia na ich zabezpečenie.
7. *Merateľné indikátory* - monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov.
8. *Finančný plán programu* – predstavuje predpokladaný plán realizácie programu s indikatívne stanovenými výškami rozpočtu.
9. *Zabezpečenie PHSR-O* – predstavuje definovanie finančných zdrojov, ktoré budú použité na realizáciu programu, ako aj stanovenie administratívnych kapacít, ktoré by mali realizáciu programu hodnotiť, program aktualizovať, atď..
10. *Monitorovanie PHSR-O* – definuje subjekty poverené monitorovaním programu.
11. *Záver* - stručné zhodnotenie dokumentu, ktorý je otvoreným materiálom, pravidelne ročne vyhodnocovaným a aktualizovaným.

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Brezovica súčasťou okresu Tvrdošín a Vyššieho územného celku Žilina.

Tab. 1 Základná charakteristika obce Brezovica

Kód obce	509604
Názov okresu	Tvrdošín
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PŠČ	028 01
Telefónne smerové číslo	43
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1580
Nadmorská výška stredu obce - mesta v m	700
Celková výmera územia obce [m ²]	19 229 163
Hustota obyvateľstva na km ²	67

Zdroj: ŠÚ SR

Nadmorská výška obce je 700 m.n.m. a radí sa k vyššie položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 19 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne zaľudneným obciam.

2.1 HISTÓRIA

História obce

Obec Brezovica vznikla v roku 1580 ako valašská obec. Bola nazvaná ako obec v politickom okrese - Trstená. Názov dediny je odvodený od stromu - breza. Zakladaciu listinu vydanú Stanislavom Thurzom roku 1580 a znova vydanú Jurajom Thurzom, dostal šoltýs Alexander Wallasek a jeho dvadsať spoločníkov. Oni dostali povolenie postaviť v oblasti dnešnej Brezovice mlyn a pílu. V roku 1593 boli v Brezovici tri sedliacke domy a v roku 1606 ich už bolo desať. Hranice chotára idú: od Zábiedova po potok Trsteník, od Trstenej po Božiu Matku, od Liesku po Omegovej potôčik. V roku 1615 bola k Brezovici pričlenená Skorušina. V roku 1683 bola obec vypálená Litovskými vojskami vracajúcimi sa z Viedne, a potom následne vybudovaná. V roku 1728 má obec 884 obyvateľov. Potom počet obyvateľov poklesol. Obyvatelia sa živili chovom kráv, oviec, výrobou syra a ľanu. Obyvatelia Brezovice boli v poddanskom pomere do roku 1848, kedy bolo zrušené. Definitívna úprava pomeru medzi Oravským hradným panstvom a jej obyvateľmi sa stala urbárskou dohodou roku 1870 (18. januára). Cirkevne patrila Brezovica do farnosti Trstená. V rokoch 1883-

1884 bol vybudovaný kostol remeselníkmi z Trstenej. V rokoch 1991 až 1993 bol vybudovaný výlučne občanmi obce a zo zbierok občanov obce nový kostol zasvätený sv. Cyrilovi a Metodovi. V rokoch 2001 až 2002 sa za pomoci finančných zbierok, brigád a zamestnancov obecného úradu vybudovala budova farského úradu a obec sa stala 1.07. 2002 samostatnou farnosťou.

História oblasti

Oblasť v ktorej je obec alokovaná, sa začala osídľovať v 16. storočí, v období valašskej kolonizácie, charakteristickej najmä rúbaním horských pralesov a zakladaním pasienkov pre chov oviec a dobytky. Neskôr, v 17. storočí, prichádza goralský prúd z Poľska. Oblasťou viedla dôležitá obchodná cesta medzi Uhorskom, a Poľskom. Colnica, v Tvrdošíne sa spomína v dokladoch už v 13. storočí. Známy bol pohraničný priechod cez sedlo Hliny pri Oravskej Polhore v hlavnom beskydskom hrebeni.

V minulosti vládla v tomto kraji chudoba. Chov oviec a dobytky, ani drobné a neúrodné roľnícky nevládali užiť pomerne početné obyvateľstvo. Postupne sa začala rozvíjať domáca remeselnícka výroba, najmä plátna a nití (18. storočie) a výrobkov z dreva. Neskôr sa rozšíril obchod s plátnom (18.—19. stor.), upravovaným už v domácich mangľovniach a farbiarňach. Táto oblasť sa stala centrom chýrnych plátenníkov, ktorí obchodovali s Talianskom, Balkánom, Tureckom, Krymom, ako aj Egyptom. Ľudia nachádzali prácu aj pri ťažbe dreva. No aj tak sa veľa obyvateľov muselo vysťahovať za prácou do južných krajov vtedajšieho Uhorska (18. stor.), neskôr aj do západoeurópskych a amerických krajín. Rozvoj priemyslu a zlepšenie sociálnych podmienok obyvateľstva prišlo až po roku 1945. Časť robotníkov pracovalo v ostravských baniach či českých pohraničných lesoch.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Vymedzenie územia, geografická poloha

Územie je vymedzené hranicou katastrálneho územia obce. Jeho výmera je 1923 ha. Hranica severne od obce križuje cestu III/05942 na kóte 687 m.n.m., prechádza smerom východným okrajom a oplotenou časťou hospodárskeho dvora PD, smerom severným prebieha do údolia nepomenovaného potoka, na kóte 651 m.n.m. mení smer na východ, cez polia prechádza do údolia potok Brezovica, kde mení svoj smer na juh, pri mlyne mení smer na východ cez kótu 729 m.n.m. do údolia Grúňového potoka. Potom mení svoj smer na juh korytom potoka po jeho pramenisko, stúpa severozápadným úbočím Brezového vrchu, prebieha kótou 1136 m.n.m. - Brezový vrch, smerom východným cez kótu 1062 m.n.m. a juhovýchodným úbočím klesá do údolia Čierneho potoka. Po dosiahnutí potoka prudko mení svoj smer na juhozápad, prebieha korytom Čierneho potoka cez jeho pramenisko východným úbočím na vrchol Skorušiny - 1314 m.n.m., pokračuje juhozápadným smerom hrebeňom Skorušiny, prd vrcholom Mikulovka 1191 m.n.m. mení smer na severozápad, pokračuje hrebeňom cez kótu 1139 m.n.m., vrch Bukovina 1023 m.n.m., kde mení smer na sever hrebeňom cez kótu 978 m.n.m., oblúkom mení smer na sever, prebieha kótou 889 m.n.m., západným úbočím návršia Bučník do údolia nepomenovaného potoka, jeho korytom smerom severným po sútok s potokom Trsteník, mení smer na východ korytom Trsteníka a úbočím dosahuje východiskovú kótu 687 m.n.m. na ceste III./05942.

Geologická stavba, geologický vývoj

Geologický vývoj

Oblasť v okolí obce je budovaná vnútrohorským paleogénom Skorušinských vrchov. Vnútrohorský paleogén, nazývaný aj centrálno-karpatský flyš, vznikol v moriach starších treťohôr, v kotlinách a depresiách Centrálnych Západných Karpát. Na Slovensku vystupuje okrem iných pohorí aj v spomínaných Skorušinských vrchoch, ktoré ohraničujú obec z južnej strany. Z jeho rozšírenia vyplýva, že oblasť Centrálnych Západných Karpát sa po vyvrásnení v kriede stala pahorkatinou, ktorú v paleogéne zaplavilo znovu more zo severu. Preto spodnú časť paleogénnych sedimentov často tvoria transgresívne zlepenice. Z nich sú najznámejšie súľovské zlepenice, ktoré sa takmer výlučne skladajú z okruhliakov vápencov a dolomitov. Nad zlepenicami a často i v nich sa nachádzajú vložky numulitových vápencov a pieskovcov. Neskôr v paleogéne aj tu začína pôsobiť flyšová sedimentácia a usadzujú sa ílovce a vápnité pieskovce, ktoré sa mnohonásobne striedajú. Vrstvy bývajú porušené spravidla len zlomami a nie sú tu vyvinuté príkrovy tak ako vo flyšovom pásme.

Koncom paleogénu poslednými vrásovými pohybmi sa vyvrásnilo flyšové pásmo, ktoré bolo vyzdvihnuté nad morskú hladinu a pripojené k spevnenej jednotke Centrálnych Západných Karpát. Počas neogénu sa tieto vyzdvihovali vo forme megaantiklinál a hrástí. V ich predpolí vznikla úzka klesajúca zóna - čelná karpatská predhlbeň.

Okrem predhlbne prenikalo do oblasti Karpát od juhu neogénne more, pričom jeho pobrežie a existencia sa často menili. Moria sa postupne vysladzovali, menili sa na panvy, jazerá a lagúny so sladkou vodou. V mladšom neogéne - pliocéne väčšina má už sladkú vodu. V panvách sa usadzovali teda morské, neskôr sladkovodné usadeniny mechanického, chemického, čiastočne aj organogénneho pôvodu. Koncom neogénu jednotlivé panvy zanikali v súvislosti s tektonickými pohybmi, klimatickými zmenami a vznikom riečnej siete. V určitých centrách sa začala aktivizovať vulkanická činnosť, ktorá spôsobila usadzovanie aj pyroklastického materiálu za vzniku vulkanogénno - sedimentárnych hornín (tufitov). V neogéne sa nasunuli posledné príkrovy flyšového pásma na okraj čelnej predhlbne, vyplnenej sedimentami.

V období štvrtohôr (kvartér) bolo územie súšou. Všetky jazerá a panvy sa vysladili a začal sa vývin riečnej siete, podobný dnešnému. Vznikali riečne usadeniny, modelovali sa svahy pohorí, vznikali rôzne tvary dolín. Pre vznik sedimentov a modeláciu povrchu bolo dôležité kolísanie podnebia, zapríčinené ľadovými dobami - glaciálmi (biber, donau, günz, mindel, riss a würm), ktoré sa striedali s medziľadovými dobami - interglaciálmi. Počas glaciálov vznikali vysokohorské ľadovce vo vyšších polohách Západných Karpát, ktoré zanechali na našom území sedimenty (morény, fluvio-glaciálne sedimenty) a zároveň aj stopy eróznej činnosti (trógy, kary a pod.).

K organickým sedimentom kvartéru patria rašeliný (slatinné, vrchoviskové) vytvorené z rastlinných zvyškov vo vlhkom prostredí, ktoré znemožňovalo ich rozklad (Oravská kotlina). Oravská kotlina sa začala vyvíjať ako panva od neogénu. Kotlina je vhlbená medzi flyšovými pohoriami. Vo vrchnom badene poklesla a zalialo ju more. V sarmate sa tu vytvorilo sladkovodné jazero, ktorého existencia trvala pravdepodobne do pontu. Tu sa uložili tmavosivé i svetlosivé, zelenosivé a modrozelené íly, miestami vápnité alebo piesčité, tvoriace základ kotliny. Zriedkavejšie obsahujú šošovky sľudnatých pieskov až pieskovcov a ojedinele lignitové sloje. V ďalšom vývoji sa panva opäť stala súšou. V pleistocéne tatranské ľadovce nahromadili morény a prudké rieky ich rozplavili po kotline, podobne rieky z Beskyd prinášali a ukladali nánosy. Ílový základ, ktorého mocnosť sa v kotline odhaduje na 300 m, bol zakrytý nánosmi pieskov a štrkov, ktoré boli neskôr prekryté piesčitými až sprašovými hlinami. Vlhké chladné podnebie, plochý povrch s menšími plytkými zníženinami a nepriepustné íly poskytovali podmienky pre rozvoj rastlinnej formácie rašelinísk, ktoré sa nachádzajú prakticky v celej kotline. Ich značná časť bola zaliata vodami Oravskej vodnej nádrže v 50-tych rokoch.

Geologická stavba

Obec Brezovica je alokovaná na úpätí Skorušinských vrchov, priamo na ich severozápadnej časti. Skorušinské vrchy buduje centrálno-karpatský flyš s pieskovcovo-ílovcovými súvrstviami alebo súvrstviami s prevahou pieskovcov. Tieto súvrstvia vytvárajú mohutnú nesúmernú synklinálu vrásu prehnutú smerom nadol, kde v jadre synklinály vystupujú mladšie vrstvy a na obvode staršie vrstvy zvrásneného súvrstvia. Skorušinské vrchy majú preto inverzný reliéf. Vystupujú nad Oravskú kotlinu a Podtatranskú brázu o 300-400 m. Svojou asymetrickou stavbou sa miernejšími stranami skláňajú k Oravskej kotline. Rieka Oravica a Studený potok svojimi dolinami rozčlenili Skorušinské vrchy na tri skupiny. Na skupinu Kopca (Kopeck 1 251 m), na skupinu Skorušiny, do ktorej patrí aj obec Brezovica (Skorušina 1 314 m, ktorá je súčasne najvyšším vrchom celého masívu) a na Oravickú Maguru (Magura 1 232 m).

Pôdne pomery

Pôdny kryt je pestrý. Vo flyšových pohoriach sa tu vyskytujú hnedé lesné pôdy kambizeme, na vápencoch bradiel rendziny a vo vyšších polohách podzoly. Na nive Oravy sú nivné pôdy fluvizeme, v okolí vodnej nádrže Orava glejové pôdy a nad nimi na úpätiach pohorí ilimerizované pôdy. Miestami sa vyskytuje i rašelina.

Hydrologické pomery

Priamo intravilánom obce preteká viacero vodných tokov. Potok Brezovica zasahuje východnú časť obce. Potok pramení na úpätí najvyššieho kopca pohoria Skorušina. neskôr sa vlieva ako pravostranný prítok riečky Oravica západne od katastra obce Liesek. Druhým vodným tokom je

potok Trsteník, ktorý pramení v katastrálnom území obce. Trsteník je rovnako pravostranným prítokom riečky Oravica, miesto sútoku sa však nachádza západnejšie, v katastri mesta Trstená.

Z hľadiska širších územných vzťahov všetky vodné toky v oblasti patria do povodia rieky Oravy. Po hrebeni Oravských Beskýd, súhlasne so slovensko-poľskou hranicou, prechádza hlavne európske rozvodie medzi baltským a čiernomorským pomorím. Na tomto území sa okrem povrchových vôd a umelej vodnej plochy (vodná nádrž Orava) nachádzajú aj podpovrchové a minerálne vody. Riečna sieť opisovanej oblasti sa začala vytvárať ešte v mladších treťohorách. Dnes sa vyznačuje značnou hustotou, čo súvisí, okrem iného, s dĺžkou jej vývoja a geologickým podkladom. Predstavuje ju rieka Orava, ako hlavný tok, a jej prítoky. Orava má dve zdrojnice: Bielu Oravu a Čiernu Oravu (už iba na území Poľska), ktorých sútok bol pri obci Ústie; dnes je zaliaty vodnou nádržou Orava. Za zdrojnicu Oravy možno považovať i rieku Oravicu, lebo všetky tri toky sa stretávajú blízko seba a 56 približne rovnakej dĺžky a sily. Biela Orava sa zlieva s Juríkovým potokom a tečie smerom od JZ na SV zhodne so smerom vrstiev. Zľava preberá Zasihlianku, Klinianku, Mútňanku a Veselianku, ktoré tečú kolmo na smer vrstiev, a zľava hlavným prítokom je Hruštínka, modelujúca Hruštínske podolie. Pôvodne bola i Polhoranka prítokom Bielej Oravy, dnes sa však vlieva priamo do vodnej nádrže Orava. Ústia do nej takisto aj Poľanový a Hraničný Kriváň, pôvodne pravostranné prítoky Čiernej Oravy, ako aj Chyžník s Jelešňa, jej bývalé ľavostranné prítoky, ktoré sú dnes na určitom úseku svojho toku hraničnými tokmi. Jelešňa má najlepšie vyvinuté riečne meandre, ktoré sa najviac zachovali práve v hraničnom úseku jej toku. Oravica sa do rieky Orava vlieva pri Tvrdošíne. Jej pôvodné ústie sa pri budovaní vodnej vyrovnávacej nádrže upravilo a posunulo o niekoľko metrov smerom na juh. Rieka Orava je od Tvrdošína vlastne pokračovaním Oravice, tečie v smere od SV na JZ. Až po Párnicu preteká Oravskou vrchovinou, sledujúc tak eróznou-denudačnú brázdou v oblasti bradiel.

Lokalita je súčasťou vodného diela Oravská priehrada, vybudovaného na sútoku Bielej a Čiernej Oravy, ktorého celkový akumulovaný objem je 345,878 mil. m³ a rozloha je 35 km². Hĺbka vody sa mení v závislosti od prevádzkového režimu priehrady a pri maximálnej hladine vzdutia v nádrži dosahuje hodnoty od 0 m (brehová čiara) po 20 m v najhlbšej časti lokality.

Klimatické pomery

Podnebie možno označiť ako pomerne chladné, čo jednak spôsobuje zemepisná poloha a tým daná dĺžka slnečného svitu. Charakteristickým znakom podnebia je jeho vnútrozemský charakter, pre ktorý sú typické veľké rozdiely teploty v januári a v júli. Celé územie leží zväčša v chladnej oblasti. Iba dolina rieky Orava má o niečo teplejšie podnebie a patrí do mierne teplej oblasti. Najchladnejším mesiacom roka je v dlhodobom priemere január a jeho priemerné teploty kolíšu od -4 °C do -7 °C. Ťažší studený vzduch vyplňa často i niekoľko dní kotliny a doliny a podmieňuje vznik hmlistého mrazivého počasia, zatiaľ čo vo vyšších polohách môže byť jasné a teplejšie počasie. Väšiu závislosť teploty od nadmorskej výšky možno pozorovať v najteplejšom mesiaci roka - júli. Priemerná ročná teplota vzduchu v závislosti od výšky klesá; 5 až 6 °C dosahuje v doline Oravy a Oravskej kotline, 4-5 °C v Oravskej Magure, 3-5 °C v Skorušinských vrchoch. O celkovo chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dní (s minimálnou dennou teplotou pod 0 °C) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120-140 a v pohoriach 160-180, a nevysoký počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou 25 °C a viac) - 20-30 v Oravskej kotline a doline Oravy. Územie sa vyznačuje nielen studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Najsuchšia je Oravská kotlina. Hlavný hrebeň Oravských Beskýd, ako aj Skorušinské vrchy sú tiež známe bohatými zrážkami, ktorých ročný úhrn presahuje 1 200-1 400 mm. Najviac zrážok pripadá na júl, menej na zimné mesiace. Všeobecne sa dá konštatovať, že s narastajúcou nadmorskou výškou sa počet zrážok zvyšuje. Výnimku tu tvorí centrálna časť Oravskej kotliny, pretože leží v tieni vysokých pohorí. Vcelku vlhké daždivé počasie a veľká oblačnosť sú nepriaznivým faktorom pre pestovanie letnej turistiky. Lepšie podmienky poskytuje oblasť milovníkom zimnej turistiky a lyžovania. Okrem vhodných terénov sa oblasť vyznačuje aj dostatočne mocnou a dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou. Trvá od začiatku novembra do začiatku apríla v nižších polohách (kde dosahuje hrúbku okolo 60 cm) a od začiatku októbra do druhej polovice mája v najvyšších polohách (kde dosahuje hrúbku až 180 cm).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Flóru charakterizuje pásma ihličnatých lesov a rašelinových bôrov. Zhruba polovicu územia pokrývajú lesy, na odlesnených plochách sú najmä trvalé trávnaté porasty. V lesoch prevažuje

smrek, tvrdoše bradlového pásma obľubuje borovica. Vo vyšších polohách Západných Tatier vytvára rastlinný kryt kosodrevina, nad ňou sú alpské lúky. Okres je veľmi bohatý na vzácne rastliny. V tiesňavách pozdĺž Oravice sa vyskytuje kostihoj srdcovitá, žerušnica trojlístá, bodliak laločnatý, v Západných Tatrách iskerník veľhorský, stokráska Micheliho, kostrava sfarbená, ostrevka tatranská, kropenáč alpínsky. Okrem lesných plodín, čučoriedok, brusníc, vyskytuje sa aj vzácna bohatá kvetena. V rašelinových bôroch, rozprestierajúcich sa na severovýchod od Oravskej priehrady, je rezervácia Za Jelešnou s výskytom zaujímavej kosodreviny bahennej. Z húb prevládajú hříby smrekové, plávky, kuriatka a rýdziky.

Živočíšstvo

Zo živočíchov sú prítomní zástupcovia spoločenstiev ihličnatého lesa, kosodreviny, alpínskych lúk a holí i vodných plôch a ich okolia. Žije tu srnčia, jelenia a diviacia zver, ďalej líška, zajac, veverica, ku na, divá mačka a rys. Vo vyšších polohách v hlbokých lesoch medveď a prechodne aj vlk. V lesoch je rozšírený mlok. Okrem bežných zástupcov, tu žije i veľa vzácných druhov: orol skalný, orliak morský, tetov hol'niak, výr skalný, kamzík vrchovský, svišť vrchovský, medveď hnedý, vydra riečna. V horských potokoch prevláda pstruh a lipieň. V priehradnom jazere je najrozšírenejší zubáč, hlaváčka, šťuka, lipieň, kapor a pstruh jazerný. V ramenách Oravskej priehrady žije kačica divá, bocian biely aj čierny, potápka, volavka. Na jar a na jeseň je Oravská priehrada zastávkou sťahovavého vtáctva, priletáva hus divá, čajka i orol morský. V okolitých lesoch žije jastrab krahulec, myšiak, sova, hŕľniak, tetov, hlucháň a množstvo spevavého vtáctva.

2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia. Objekty občianskeho vybavenia a novšie realizované rodinné domy majú žumpy. Čistenie odpadových vôd je nevyhovujúce. Sústavná dažďová kanalizácia je v obci vybudovaná len formou odtokových rigolov popri miestnych komunikáciách.

Splaškovú kanalizáciu je v budúcnosti potrebné riešiť z obce so zaústením splaškových vôd do vlastnej ČOV. Splašková kanalizácia by mala byť riešená a realizovaná tak, aby nedochádzalo k úniku splaškov.

Podľa STN 736701, ak vodohospodársky orgán oprávnený povoľovať vodohospodárske dielo neurčí šírku ochranného pásma kanalizácie, tak je potrebné dodržať ochranné pásmo v šírke 3,0 m od okrajov pôdorysných rozmerov kanalizačnej stoky a súvisiacich objektov.

V ochrannom pásme je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu kanalizácie.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z existujúcej nízko napäťovej siete, ktorá je v obci vedená po stĺpových podperách od jednotlivých trafostaníc. Počet trafostaníc v obci v súčasnom období je 4, ide o stĺpové trafostanice.

Pri predpokladanom vývoji obce do roku 2007 a 2016 je potrebné uvažovať s novým zdrojom elektrickej energie a trafostanicou.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je tvorené vodičom AIFe a výbojkovými svietidlami na podperných bodoch elektrickej siete NN. S rekonštrukciou NN siete sa postupne zrekonštruje aj verejné osvetlenie jednotným vodičom AIFe upevneným na spoločných konzolách s elektrickým NN vedením zospodu, pričom sa využijú prevádzkyschopné jestvujúce svietidlá, respektíve sa použije jednotný typ svietidiel vhodný na osvetľovanie komunikácií. Pri preferovanom ukladaní jestvujúcej elektrickej NN siete do zeme bude verejné osvetlenie riešené samostatnými osvetľovacími stožiarimi s kábelovým rozvodom v zemi. Napájanie a ovládanie verejného osvetlenia bude zrealizované z rozvádzačov verejného osvetlenia.

Zásobovanie plynom

Obec je zásobovaná zemným plynom naftovým z regulačnej stanice, ktorá je umiestnená v obci, stredotlakým rozvodom.

Regulačná stanica reguluje tlak plynu na stredotlak. Miestne plynovody sú stredotlaké. Vedenie plynovodov a dimenzie rozvodov sú riešené tak, aby plošne a kapacitne postačili pre potreby obce. Miestne stredotlaké plynovody sú realizované z polyetylénového potrubia s tlakom, podľa podmienok STN 38 6413. Toto riešenie umožňuje pri minimálnych svetlostiach prepravu značných množstiev plynu na veľké vzdialenosti za priaznivých tlakových pomerov.

Miestne plynovody sú vedené v telesách chodníkov a v zelených pruhoch v súbehu s miestnymi komunikáciami. V niekoľkých prípadoch došlo ku križovaniu plynovodu s miestnou komunikáciou.

Zásobovanie teplom

Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Jednotlivé nehnuteľnosti v prevažnej miere majú svoje lokálne zdroje tepla na spotrebu vykurovacieho média zemného plynu. Pri stanovení tepelnej potreby je potrebné vychádzať z STN 383350 o zásobovaní teplom. Vzhľadom k tomu, že obec je plne plynifikovaná sú jednotlivé objekty či už rodinné domy alebo občianska vybavenosť zásobované teplom z vlastných tepelných zdrojov, ktorých palivová základňa je zemný plyn naftový.

Netradičné druhy energie

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Odporúča sa však zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce.

Telefonizácia

Obec má vlastnú telefónnu ústredňu. Jestvujúca telefónna sieť je v prevažnej miere realizovaná vzdušným vedením. Z hľadiska obsadzovania účastníckych staníc je telefónna sieť v obci vyhovujúca. Technické údaje o kapacitách a využití telefónnych ústrední a telefónnych trasách sú predmetom obchodného tajomstva Slovak Telekom a.s. a preto sa v PHSR neúvadžajú. Ich prípadné rozšírenie zabezpečia podľa potreby na vlastné náklady jednotliví investori. Požiadavky na napojenie nových lokalít obce na verejnú telefónnu sieť budú riešené priamo z existujúcej telefónnej ústredne v obci. Podľa požiadaviek Slovak Telekom a.s. je potrebné miestnu telefónnu sieť v sústredenej zástavbe pre bytové stanice dimenzovať na 1-1,5 páru pre novú bytovú výstavbu a 2 páry na občiansku vybavenosť.

V budúcnosti je potrebné u jestvujúcich telefónnych rozvodov kabelizáciu všetkých nadzemných rozvodov riešiť úložným káblom v zemi a u nových telefónnych rozvodov kabelizáciu v trasách do všetkých ulíc obce pre možnosť pripojenia každého bytu kábelovými rozvodmi situovanými vedľa miestnych komunikácií. V prípade nedostatočnej kapacity je potrebné uvoľniť nevyčerpanú kapacitu zo zariadenia podobného typu napojeného rovnakým releovým prenosom na mesto Trstená.

Pokrytie územia pre mobilné siete

Pokrytie mobilných sietí T- Mobil a Orange je z existujúcich zariadení, ktoré je dobré a ďalší rozvoj a skvalitnenie mobilných sietí si zabezpečujú jednotliví operátori mobilných sietí. Pokrytie signálom je kvalitné v maximálnej možnej miere zabezpečené na 80 % v prípade operátorov Orange aj T-mobile.

Telekomunikačné a rádiokomunikačné zariadenia

Rozvod miestneho rozhlasu je zabezpečený z ústredne v objekte obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch.

Príjem rozhlasového signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén z vysielača nachádzajúceho sa mimo katastrálneho územia. Príjem rozhlasového signálu v obci je dobrý a plne postačuje. Príjem televízneho signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén vo vyhovujúcej kvalite. V obci je príjem signálu STV 1 a 2, TV Markíza, JOJ.

2.4 DOPRAVA

Dopravne je obec prístupná, najmä v hlavnom juho-východnom smere po ceste III triedy. Obec nie je z hľadiska dopravných vzťahov tranzitnou obcou a uvedená komunikácia v obci končí. Z

hľadiska rozvoja cestovného ruchu je rozhodujúca západná cestná (E77) a železničná magistrála vedúca cez Trstenú.

Cestná doprava

Cestná sieť v okolí obce je, podľa charakteru, delená na štátne cesty a miestne komunikácie ktoré obhospodaruje a spravuje obecný úrad Brezovica. Celková dĺžka štátnej cesty vedúcej z obce Trstená do obce Brezovica je 4 km. Členitý horský terén spôsobuje ťažkosti v doprave hlavne v zimnom období. Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu je dôležitá jej rekonštrukcia a rozšírenie v kritických miestach.

Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 6 km. V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania bude v krátkom období potrebná ich čiastočná, v dlhšom časovom horizonte komplexná rekonštrukcia. Negatívom cestnej siete priamo v intraviláne obce je absencia chodníkov po jednej zo strán štátnej cesty. Absencia chodníkov a jej naliehavá potreba vystupuje do popredia hlavne v zimnom období, kde dochádza k zúženiu vozovky v dôsledku nahrnutého snehu.

Najbližšia obec vo východnom smere je Trstená, od obce je vzdialená 4 km po ceste III. triedy.

Prímestská doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Tvrdošín, denne celkovo cca. 14 krát v pracovných dňoch a cca. 10 krát v dňoch pracovného pokoja. Bez prestupu majú možnosť využiť obyvatelia priamu linku do mesta Tvrdošín 2 krát. Prvý autobus odchádza z obce v pracovných dňoch pred piatou hodinou a posledný o cca. 21 hodine. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce.

Autobusová zastávka

Parkovacie, odstavné plochy a priestranstva, garáže

Pre potreby parkovania osobných áut mimo pozemkov rodinných domov sa na území obce nachádza plocha statickej dopravy pred objektom obecného úradu. Táto plocha poskytuje parkovanie pre 3 osobné motorové vozidlá. Ďalšia je pred budovou základnej školy a pri telocvični. Parkovacie plochy sú vytvorené aj pred novým kostolom pre cca 30 osobných motorových vozidiel. Toto nepostačuje pre budúci rozvoj obce. Pre zabezpečenie statickej dopravy je potrebné zriadiť parkovisko aj pred obecným cintorínom.

Odstavné plochy a parkoviská majú asfaltový a spevnený štrkový povrch. Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.

Pešie komunikácie

Cesta, ktorá prechádza intravilánom obce v dĺžke cca. 2 km nieje vybavená chodníkmi. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k domom a nie sú vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oploteniami ani neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky je možné tento stav akceptovať (mimo hlavnej komunikácie) z dôvodu veľmi nízkej intenzity obslužnej dopravy, ktorá umožňuje zmiešanie pešej a automobilovej dopravy v spoločnom profile. Fyzicky oddelené chodníky sú riešené ani v súbehu s hlavnou cestnou komunikáciou pri základnej dopravnej kostre.

Železničná doprava

Keďže intravilánom obce železničná trať neprechádza, obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie cez susedné mesto Trstená.

Letecká doprava

Najbližšie sa nachádza v Poprade a Krakove (100 km). Medzinárodné letisko Poprad -Tatry je najvyššie položeným medzinárodným letiskom pre dopravné lietadlá v Európe (leží vo výške 718 m.n.m., čo je o cca 150 m vyššie ako rakúsky Innsbruck). Napriek tomu prílety a odlety nevyžadujú špeciálne postupy ani kvalifikáciu posádky, pretože Popradská kotlina je široká a umožňuje priblíženie v ose dráhy. Betónová vzletová a pristávacia dráha 09/27 je 2600 m dlhá a 45 m široká. Uhol zostupu je 3,5o a pre dráhu 27 je k dispozícii navigačné zariadenie ILS I. kategórie.

Letisko je otvorené celoročne, technicky je schopné vybaviť väčšinu lietadiel na krátke a stredné trate s kapacitou do cca 200 cestujúcich (napr. Airbus A320, Boeing 737, MD-83, TU-154, TU-204 a iné), pričom maximálna hodinová kapacita budovy terminálu, ktorá bola naposledy rekonštruovaná v roku 1993, je 300 cestujúcich (150 na odlet/150 na prílet).

Vďaka svojej geografickej polohe má letisko Poprad -Tatry mimoriadne dobré poveternostné podmienky, často leží nad hranicou hmly a využívajú ho ako náhradné letisko lietadlá pôvodne smerujúce do Košíc, Sliača, Žiliny, či dokonca Bratislavy. Základné technické a kapacitné ukazovatele prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 2 Technické parametre letiska Poprad

Poloha letiska	490425N 0201428E	
	5 km západne od centra mesta Poprad	
ICAO skratka letiska	LZTT	
IATA kód letiska	TAT	
Nadmorská výška	718 m (2 356 ft)	
Prevádzková doba	denne od 07:00 do 19:00 miestneho času	
	na vyžiadanie vopred aj mimo tohto času	
Povolený druh prevádzky	IFR/VFR, deň/noc	
Požiarna kategória letiska	CAT 5 na vyžiadanie vopred CAT 7	
Vzletové a pristávacie dráhy	VPD 09/27	betón 2 600 x 45 m
	VPD 07R/25L	tráva 760 x 35 m
	VPD 07L/25R	tráva 760 x 45 m
Počet stojísk na vybavovacej ploche	4	
Kapacita terminálu	300 cestujúcich/hod (150prílet / 150odlet)	

Zdroj: Letisko Poprad, 2005

Existencia relatívne blízko alokovaných letísk má pre obec dôležitú úlohu, hlavne z hľadiska záujmu zahraničných investorov o obec a región. Letiská v súčasnosti využívajú rôzni záujemcovia zo Slovenska, ako i zo zahraničia. Využitie je rôznorodé, na turistické, výcvikové alebo podnikateľské účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotníckej pomoci.

2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti. Svedčí o tom i prijatie Šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva "Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba" (Akčný program), ktorý tvorí rámec environmentálnej politiky Európskej únie. Definuje

klúčové dlhodobé ciele v starostlivosti o životné prostredie, pričom za prioritu pokladá riešenie problémov zmeny klímy, ochrany prírody a biodiverzity, životného prostredia pre zdravie a kvalitu života, prírodných zdrojov a odpadov. Povinnosť a potreba naplňovať prijaté ciele vedúce k zlepšovaniu negatívneho stavu životného prostredia, prináležia všetkým stupňom štátnej správy a samosprávy. Obec v uvedenej hierarchii predstavuje najnižší ale základný prvok. Potreba naplňovať stanovené environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce, ktorá sa rozprestiera v podhorskom prostredí Skorušinských vrchov.

Na ochranu životného prostredia slúži nasledujúca legislatíva:

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z. z. , zákona č. 205/2004 Z. z. , zákona č. 364/2004 Z.z. , zákona č. 587/2004 Z. z. a zákona č. 15/2005 Z. z.
- Zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 184/2003 Z.z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzovanie bežného obhospodarovania a o spôsobe výpočtu náhrady
- Vyhláška Ministerstva kultúry SSR č. 58/1985 Zb., ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Ponitrie v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z.z.
- Vyhláška Ministerstva kultúry SSR č. 14/1989 Zb. o chránenej krajinskej oblasti Strážovské vrchy v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z.z.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z.z.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 293/1996 Z.z., ktorou sa uverejňuje zoznam chránených areálov a prírodných pamiatok a vyhlasujú sa národné prírodné pamiatky v Slovenskej republike.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 292/2001 Z.z., ktorou sa vyhlasujú národné prírodné pamiatky.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 17/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú národné prírodné rezervácie a uverejňuje zoznam prírodných rezervácií.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Územným plánovaním sa najmä:

- rieši usporiadanie územia,
- určujú zásady využívania územia,
- koordinujú rôzne činnosti tak, aby boli v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území, s osobitným zreteľom na:

- starostlivosť o životné prostredie
- dosiahnutie ekologickej rovnováhy
- zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja pre šetrné
- využívanie prírodných zdrojov
- a zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Z cieľov a úloh územného plánovania definovaných zákonom je zrejmé, že územné plánovanie je oveľa širší a významnejší nástroj ako laická verejnosť zvykne predpokladať, ktorým sa reguluje

rozvoj územia. Pod rozvojom územia sa nemyslí len jeho využívanie pre potreby človeka, ale aj zachovanie priaznivého životného prostredia.

Územné plánovanie je nástroj na zabezpečenie dobrého životného prostredia, živej aj neživej prírody, pre všetkých, nielen pre dnešné, ale aj pre budúce generácie. Takéto poslanie územného plánovania však v praxi neraz nechápu ani samotné orgány územného plánovania a niekedy dokonca ani zainteresovaná verejnosť. Preto sústavne narastá najmä úloha verejnosti, aby sa podieľala na územnom plánovaní, aby ovplyvňovala tvorbu takých územných plánov, ktoré budú naplňať všetky významné ciele a úlohy, nielen niektoré investičné, alebo ekonomické, ale aj environmentálne a sociálne ciele.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

Právna úprava ochrany ovzdušia platná do 31. augusta 2002 bola založená predovšetkým na emisnom princípe, tzn. upravovala správanie prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia obmedzovaním vnášania znečisťujúcich látok do ovzdušia. Kvalita ovzdušia bola síce určená imisnými limitmi, ale neboli prioritnými z pohľadu riadenia ochrany ovzdušia. Obdobná prax bola aj v iných štátoch Európy.

Európska únia prijatím Rámcovej smernice Rady 96/62/EC o hodnotení a riadení kvality ovzdušia a nadväzujúcich dcérskych smerníc:

- smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/30/EC, týkajúcej sa limitných hodnôt oxidu siričitého, oxidu dusičitého a oxidov dusíka, hmotných častíc a olova vo vonkajšom ovzduší,
- smernice 2000/69/EC, týkajúcej sa limitných hodnôt benzénu a oxidu uhoľnatého vo vonkajšom ovzduší
- smernice 2002/3/EC, týkajúcej sa ozónu v ovzduší

zaväzuje členské štáty, aby vytvorili podmienky a realizovali opatrenia, ktoré zabezpečia, že kvalita ovzdušia sa udrží tam, kde je dobrá a v ostatných prípadoch sa zlepší (článok 1 Rámcovej smernice). V ochrane ovzdušia je tak kladený v prvom rade dôraz na dosiahnutie takej kvality ovzdušia, ktorá na základe súčasných vedeckých poznatkov neohrozí zdravie ľudí a ani životné prostredie. Slovenská republika prebrala celú európsku legislatívu aj v tejto oblasti.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Právne predpisy v oblasti odpadového hospodárstva sú nasledovné:

- zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 553/2001 Z.z., zákona č. 96/2002 Z.z., zákona č. 261/2002 Z.z., zákona č. 393/2002 Z.z., zákona č. 529/2002 Z.z., zákona č. 188/2003 Z.z. (+ čiastka 98 Z.z. o redakčnom oznámení chyby v čl. II (zmena h) na j)), zákona č. 245/2003 Z.z. a zákona č. 24/2004 Z.z. + Redakčné oznámenie o oprave chýb v Čiastke 44 Zbierky zákonov 2004,
- vyhláška MŽP SR č. 234/2001 Z.z. o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov v znení vyhlášky 410/2002 Z.z. a č. 227/2003 Z.z.,
- vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky č. 509/2002 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 128/2004 Z.z.,
- vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 409/2002 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z.z.,

- oznámenie MŽP SR č. 75/2002 Z.z. o vydaní výnosu č. 1/2002 z 12. februára 2002, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov
- zákon č. 529/2002 Z.z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 245/2003 Z.z. a zákona č. 24/2004 Z.z.,
- vyhláška MŽP SR č. 5/2003 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch v znení vyhlášky č. 577/2003 Z.z.
- nariadenie vlády SR č. 22/2003 Z.z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov a pre rozsah ich recyklácie vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov
- zákon č. 17/2004 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov
- Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 60/1995 Z.z. o pristúpení Slovenskej republiky k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní.
- Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 132/2000 Z.z. o zmene v prílohe č. 1 a o prijatí dvoch nových príloh č. VIII a IX k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní.

Veľmi dôležité sú prílohy tohto dohovoru, ktoré definujú napríklad: odpady vyžadujúce osobitnú pozornosť, nebezpečné vlastnosti odpadov, postupy zneškodňovania odpadov, základné informácie, ktoré treba uviesť v žiadosti o cezhraničný pohyb odpadov, informácie, ktoré treba uviesť v prepravnom doklade cezhraničného pohybu odpadov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príjmy a výdavky obce so zabezpečením odvozu a likvidácie komunálneho odpadu.

Tab. 2 Príjmy a výdavky obce so zabezpečením služby odvozu a likvidácie komunálneho odpadu.					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Príjmy	127	131	145	169	190
Výdavky	334	276	224	266	246
OcÚ Brezovica					

V sledovanom období bol vývoj príjmov a výdavkov z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu nerovnomerný. V žiadnom roku sledovaného obdobia nepresiahli príjmy výdavky spojené so zabezpečením služby. Od roku 2002 stúpili do roku 2006 príjmy o 49%, v prípade výdavkov to bol pokles o 26,3 %. V prípade, že uvedený trend bude zachovaný, možno predpokladať dosiahnutie ekonomickej efektívnosti v horizonte cca. 4 rokov.

Súčasný stav vo využívaní a likvidácii tuhého komunálneho odpadu je nepriaznivý. Jednou z ciest ako by mohla obec uvedený problém riešiť je separovaný zber, ktorý v súčasnosti uskutočňujev nedostatočnej miere. Odvoz a TS Ružomberok.

Do budúcnosti plánuje obec zabezpečiť efektívnejšiu separáciu komunálneho odpadu, čo by pozitívne vplývalo na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie. Obec plánuje s výstavbou zberného dvora ako aj obecného kompostoviska.

Lesné hospodárstvo

Zdravotný stav tunajších lesov je v posledných rokoch stabilizovaný a výkyvy v jednotlivých rokoch sú spôsobované predovšetkým klimatickými faktormi. Aj napriek miernym zlepšeniam však zdravotný stav lesov treba stále považovať za veľmi nepriaznivý.

Súčasný nepriaznivý zdravotný stav je do určitej miery spôsobený charakterom lesného hospodárstva v minulosti – prevahou veľkoplošného holorubného spôsobu ťažby, preferovaním monokultúr pri obnove porastov, veľkými zásahmi pri budovaní siete lesných ciest, kontamináciou lesných pôd naftou a mazacími olejmi. Ide však aj o dôsledok synergického pôsobenia iných škodlivých činiteľov. Okrem klimatických zmien, výkyvov počasia v jednotlivých rokoch, sa veľmi negatívny vplyv pripisuje antropogénnej činnosti, najmä imisiám. Pre posúdenie zdravotného stavu lesov je rozhodujúci podiel stromov v stupňoch poškodenia 2 až 4, teda s defoliáciou väčšou ako 25 %. Pri stromoch s nižšou defoliáciou nedochádza vo všeobecnosti ku stratám na prírastku a môžeme ich považovať za zdravé.

K významným činiteľom zhoršujúcim zdravotný stav tunajších lesov patria biotické činitele (najmä podkôrny hmyz - lykožrút obyčajný). K ďalším patrí drevokazný, listožravý a cicavý hmyz,

hubové patogény a raticová zver sú po abiotických škodlivých činiteľoch druhou veľkou skupinou, ktoré poškodzujú tunajšie lesné ekosystémy.

Z hľadiska abiotických činiteľov je najškodlivejšou zložkou lesných imisií oxid siričitý. Významné sú aj oxidy dusíka, uhlíka, ozónu, organické látky, amoniak, zlúčeniny fluóru, chlóru a podobne. Tuhé častice emisií sú trojaké - popolček, prach z hutí, ktorý je obohatený o ťažké kovy a alkalické prachy. Z ostatných antropogénnych činiteľov ide najmä o požiare, pastvu (ktorá je charakteristická pre tunajšiu oblasť), turistiku a krádeže dreva.

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Najproblematickejšou sa javí chemická degradácia pôd. Chemická degradácia pôd je spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplývajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí. Medzi závažnú degradáciu pôdy patrí kontaminácia pôd ťažkými kovmi a organickými polutantami, acidifikácia, ale aj alkalizácia a salinizácia pôdy. V poslednom období vzrastá význam degradácie pôdy dezertifikáciou.

Špeciálnym prípadom sú lesné pôdy. Úroveň kyslej depozície na tunajšie lesné pôdy je aj napriek jej poklesom v posledných rokoch ešte vysoká. Aj keď lesné pôdy sú pomerne dobre zásobené živinami, možno ich považovať za ovplyvnené kyslými imisiami. Najnepriaznivejšie sa to prejavuje vo vyšších polohách oblasti. Potvrdené boli pomerne vysoké zaťaženie ťažkými kovmi nielen v okolí imisných zdrojov, ale aj v rozsiahlejších územiach vo vyšších polohách bez blízkych imisných zdrojov.

Pôda predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj a súčasne aj ekonomický a eko-sociálny potenciál nielen obce ale celého regiónu. Po získaní členstva v EÚ sa naša pôda stala súčasťou zdrojov pôdy Európskeho spoločenstva a tým aj časťou ekonomického, ekologického a sociálneho potenciálu pôdy Európskej únie s požiadavkou na vyspelý a fungujúci systém jej ochrany a správneho využívania.

Túto problematiku v súčasnosti upravuje zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (ďalej len "zákon").

Zákon ustanovuje:

- ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania,
- ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode,
- ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie,
- postup pri zmene druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel,
- sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.
- Zákon vymedzuje základné pojmy. Na účely tohto zákona sa napríklad rozumie:
  - pôdou prírodný útvar, ktorý vzniká bezprostredne na zemskom povrchu ako produkt vzájomného pôsobenia klimatických podmienok, organizmov, človeka, reliéfu a materských hornín,
  - poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností (ďalej len "kataster") ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty,
  - bonitovanou pôdno-ekologickou jednotkou klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti,

- rizikovými látkami v pôde prvky a zlúčeniny, ktorých prítomnosť z prírodných alebo antropických zdrojov v pôdach v určitej koncentrácii priamo alebo nepriamo vyvoláva alebo môže vyvolať nežiaduce zmeny fyzikálnych vlastností, chemických vlastností a biologických vlastností poľnohospodárskej pôdy,
- hranicou zastavaného územia obce hranica územia vytýčeného lomovými bodmi zastavaného územia obce, ktoré boli premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp k 1. januáru 1990.

Dominantným pôdnym krytom v obci a jej okolí sú kambizeme. Kambizeme sa produkčne a ekologicky uplatňujú v stredných a vyšších nadmorských výškach. Z ekologického hľadiska sú to pôdy cenné pre svoju nezastupiteľnú schopnosť zadržiavať a akumulovať zrážkové vody a tiež pre svoje filtračné vlastnosti. Vzhľadom na ich výskyt v svahovitých polohách sú často erodované a tým aj ohrozujúce povrchové vodné zdroje. Pri znečistení ťažkými kovmi je predpoklad ich vysokého transportu do pestovaných rastlín (vzhľadom na kyslú reakciu týchto pôd).

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z.

Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

- Zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 525/2003 Z. z. , zákona č. 364/2004 Z.z. a zákona č. 587/2004 Z. z.
- Zákon č. 139/2002 Z.z. o rybárstve v znení zákona č. 246/2003 Z.z. v znení zákona č. 525/2003 Z. z. a zákona č. 587/2004 Z. z.
- Zákon č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami
- Poznámka : Zrušuje zákon Slovenskej národnej rady č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve
- Nariadenie vlády SSR č. 32/1975 Zb. o ochrane pred povodňami.

Na území obce Brezovica sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav. Povrchové vody v širšom dotknutom území patria do čiastkového povodia rieky Orava. Sledované ukazovatele znečistenia povrchových vôd a zaradenie vodných tokov do jednotlivých tried kvality je hodnotené podľa kritérií, ktoré určuje STN 75 7211 „Klasifikácia povrchových vôd“. V katastrálnom území obce Brezovica sa nenachádza žiadne odberné miesto sledovania kvality vodných tokov. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť údaje o kvalite vody v tunajších vodných tokoch a úrovni znečistenia povrchových vôd. Zdrojom znečistenia a ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd v katastrálnom území obce Brezovica je čiastočne kontaminovaná plocha hospodárskeho dvora a poľnohospodárska výroba.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

Oblasť je významnou z hľadiska prirodzenej akumulácie podzemných vôd, ktoré sa využívajú ako pitná voda. Keďže sa v dôsledku prírodných daností dostávajú povrchové znečistenia do týchto vôd bez dostatočnej filtrácie, ich kvalita priamo závisí od vhodného spôsobu ľudskej činnosti. V prvom rade ide o poľnohospodárstvo a s ním spojenú chemizáciu. Nesprávnymi postupmi a nakladaním s priemyselnými hnojivami a a skládkami domového odpadu, ale i škodlivými zásahmi jednotlivcov, sa kvalita podzemných vôd znižuje.

Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %. Pitná voda pre obec je zabezpečená z prameňa Grúň a Podbukovina. Zásobovanie pitnou vodou zabezpečuje Oravská vodárenská spoločnosť, a.s..

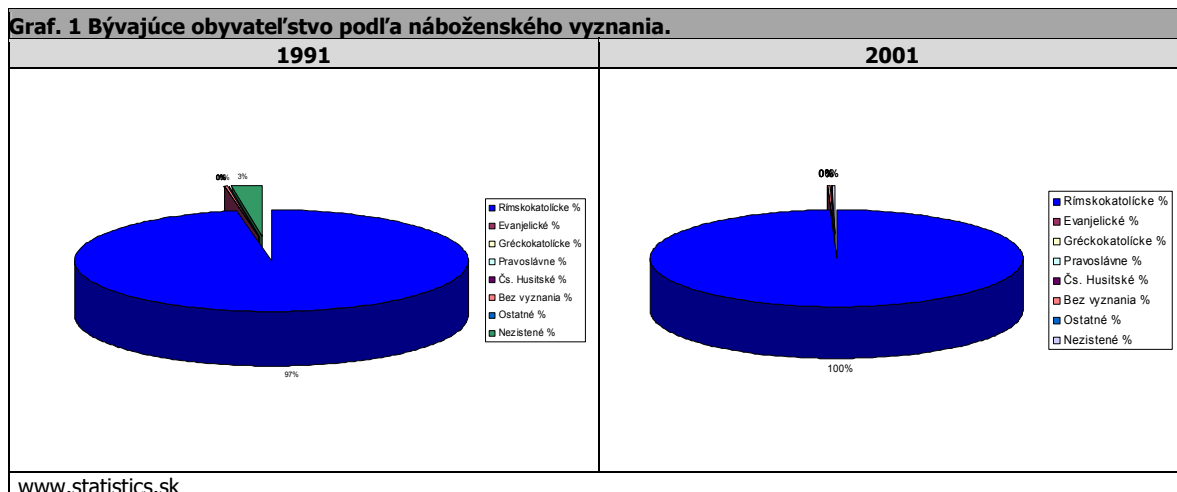
2.6 OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasti identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec prakticky homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu.

Tab. 3 Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SLDB 1991	SODB 2001
Rímskokatolícke %	97,17	99,30
Evanjelické %	0,08	0,00
Gréckokatolícke %	0,00	0,00
Pravoslávne %	0,00	0,00
Čs. Husitské %	0,00	0,00
Bez vyznania %	0,17	0,31
Ostatné %	0,00	0,00
Nezistené %	2,58	0,23

www.statistics.sk

www.statistics.sk

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti, menšia časť obyvateľstva je zastúpená českou a poľskou národnosťou.

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. Uvedený vývoj nie je charakteristický pre obec Brezovica. V súčasnosti žije v obci 1311 obyvateľov.

Tab. 4 Počet obyvateľov v obci od roku 2002 do roku 2006 (počet osôb)					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Počet obyvateľov	1264	1278	1284	1298	1311

OcÚ Brezovica

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období rastúci trend. Za sledované 5 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 3,7 %. Priemerný koeficient rastu dosiahol hodnotu 1,0091, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,91 %. Predpokladaný vývoj do budúcnosti prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 5 Predpokladaný počet obyvateľov v obci do roku 2011 (počet osôb)					
Ukazovateľ/Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvateľov	1319	1333	1351	1367	1389

OcÚ Brezovica

V prípade, že sa zachová doterajší trend vývoja, počet obyvateľov by sa mal v sledovanom období vyvíjať rovnomerne v smere nárastu počtu. Z hľadiska pohlavia, permanentne mierne presahuje počet žien počet mužov. Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený úbytok obyvateľstva v obci.

Tab. 6 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v obci (osoby)					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Úbytok	7	14	11	9	13
OcÚ Brezovica					

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet zomrelých v obci neprekračuje počet živonarodených obyvateľov v žiadnom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prírastok bol zaznamenaný v roku 2003, kedy stúpol počet obyvateľov o 14.

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje vcelku rovnomerný vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok na rozdiel od prirodzeného úbytku negatívny trend.

Tab. 7 Migračný prírastok / úbytok obyvateľov (osoby)					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Migračný prírastok	-6	-16	-2	1	7
OcÚ Brezovica					

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2003. V uvedenom roku klesol počet obyvateľov v dôsledku migračných tendencií o 16. Uvedený negatívny stav súvisí s nízkou absorpčnou schopnosťou tunajšieho trhu práce. Obyvatelia odchádzajú do väčších priľahlých sídelných štruktúr a zahraničia. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku.

Tab. 8 Celkový prírastok / úbytok obyvateľov (osoby) v obci.					
Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Celkový prírastok	1	-2	9	10	20
OcÚ Brezovica					

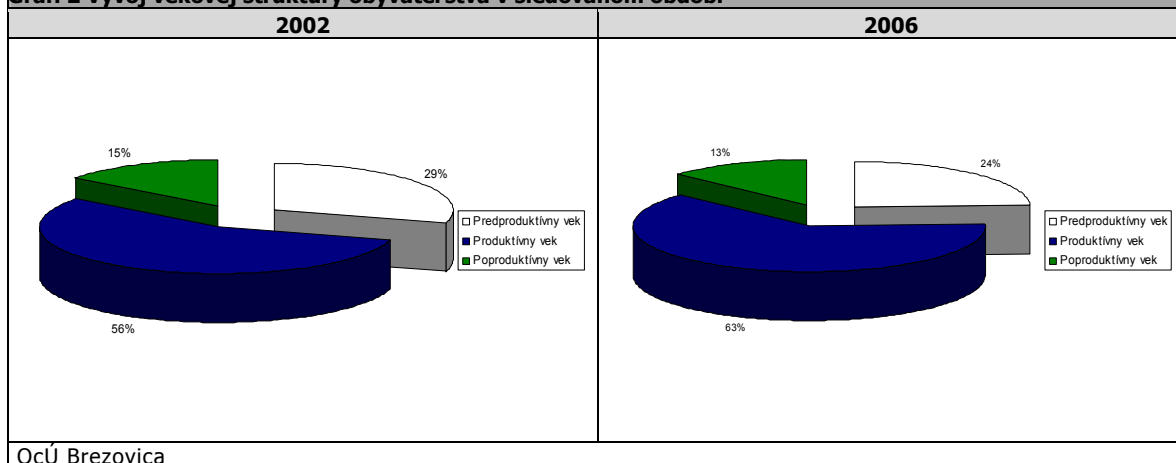
Ako prezentuje tabuľka, až na rok 2003, dochádzalo v obci v sledovanom období len k prírastku obyvateľstva. Aj keď ostatných rokoch absolútne čísla vyjadrujúce pokles obyvateľstva neboli vysoké, z dlhodobého hľadiska a z hľadiska veľkosti sledovaného sídla, má uvedený vývoj značne pozitívny dopad.

Veková štruktúra obyvateľstva obce

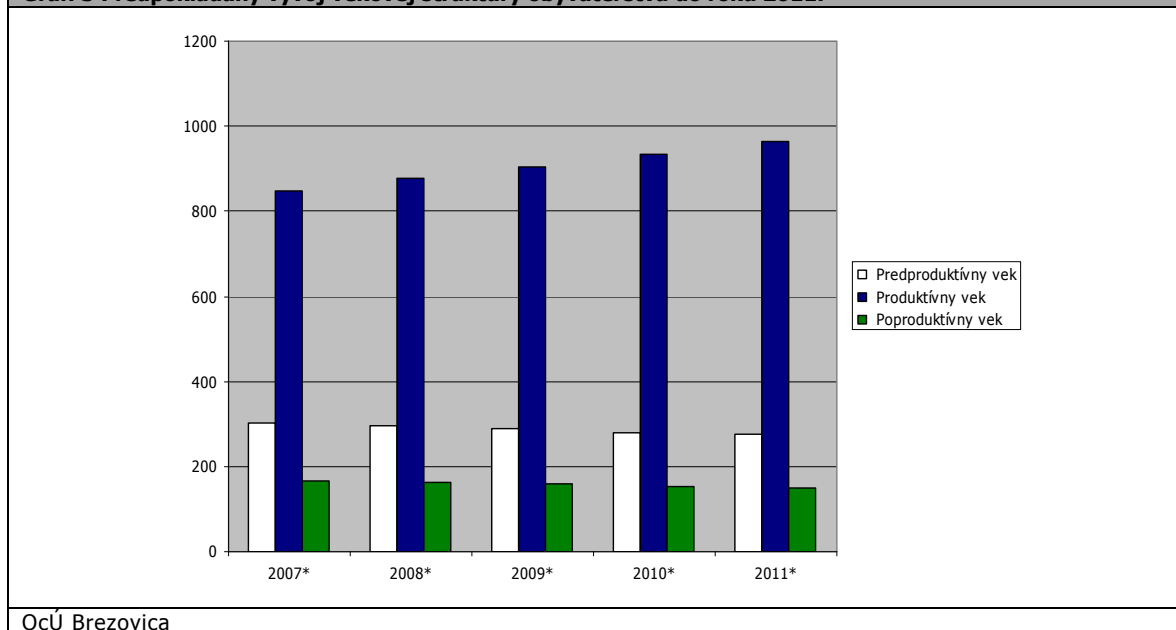
Nasledujúca tabuľka prezentuje aktuálnu vekovú štruktúru obyvateľov v rokoch 2002 až 2006. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. Negatívom je klesajúci trend obyvateľov v predproduktívnom veku. Uvedený trend možno z pohľadu jej ďalšieho sociálno-hospodárskeho rozvoja považovať za značne negatívny s vysokým sklonom k stárnutiu obyvateľstva. V sledovanom období klesol počet obyvateľov v predproduktívnom veku o viac ako 20,5 %.

Tab. 9 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín			
Ukazovateľ / Rok	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
2002	382	725	193
2003	357	738	192
2004	360	746	187
2005	366	756	180
2006	317	822	172
OcÚ Brezovica			

Legenda: predproduktívny (0 – 14), produktívny (15 – 59m/54ž), poproduktívny (60+m/55ž). Index starnutia – pomer poproduktívnej zložky obyvateľstva k predproduktívnej

Graf. 2 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 5 rokov došlo vo vekových skupinách k výrazným zmenám. V absolútnych číslach došlo k výraznému poklesu obyvateľov v predproduktívnom veku. Z hľadiska budúceho vývoja obce uvedený vývoj spôsobí urýchlenie stárnutia obyvateľstva v obci.

Graf. 3 Predpokladaný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva do roku 2011.

Ako prezentuje graf č. 2. predpokladá sa výraznejší pokles obyvateľov v predproduktívnom veku, ktorý bude následkom viacerých faktorov. Ide predovšetkým o znižovanie pôrodnosti obyvateľstva, migračný úbytok spôsobený ekonomickými faktormi, ako aj prechodom časti obyvateľov do skupiny v produktívnom veku.

Tab. 10 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

Ukazovateľ/Rok	2007*	2008*	2009*	2010*	2011*
Predproduktívny vek	303	295	289	280	276
Produktívny vek	849	876	904	934	964
Poproduktívny vek	167	162	158	153	149

OcÚ Brezovica

* - prognóza

Vekovú štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva prezentuje nasledujúca tabuľka. Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu žien od 20 do 29 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria ženy od 60 do 64 rokov.

Tab. 11 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 28. 2. 2007

Vek	Muži	Ženy	Spolu
15 – 19	75	52	127
20 - 29	92	111	203
30 - 39	109	84	193
40 - 49	89	80	169
50 - 54	28	42	70
55 - 59	34	39	73
60 - 64	28	21	49
Spolu	455	429	884

OcÚ Brezovica

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 40 rokov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V obci je štruktúra obyvateľstva prakticky homogénna, s jednou národnostnou skupinou, čo dokazuje aj nasledujúca tabuľka.

Tab. 12 Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti (%)

Ukazovateľ / Národnosť	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	z toho národnosť					
		slovenská	maďarská	rómska	česká	rusínska	poľská
Štruktúra	1311	1309	0	0	0	0	2

OcÚ Brezovica

V zanedbateľnom množstve je zastúpená národnosť česká a poľská.

2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú štruktúru. Najväčší počet obyvateľov v mužskej populácii disponuje úplným stredným vzdelaním s maturitou, základným a učňovským vzdelaním bez maturity. V prípade ženskej populácie pripadá najviac obyvateľov na úplné stredné vzdelanie s maturitou a základné vzdelanie. Minimálne percento pripadá na obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Treťou najväčšou skupinou sú obyvatelia s úplným stredným vzdelaním s maturitou. Nasledujúca tabuľka prezentuje vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva v roku 2006.

Tab. 13 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva k 31.12.2006 podľa pohlavia v %.

Stupeň vzdelania / Pohlavie	Muži	Ženy	Spolu
Bez vzdelania / Základné vzdelanie	9,22	18,45	13,89
Učňovské bez maturity	12,88	12,92	12,90
Str. odb. bez maturity	5,30	3,44	4,36
Úplné stredné s maturitou	40,53	32,23	36,32
Vyššie odborné	4,67	10,21	7,48
Bakalárske	2,27	2,71	2,49
Vysokoškolské	1,52	1,60	1,56
Deti do 15 rokov	23,61	18,45	21,00

OcÚ Brezovica

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj celkovej vzdelanostnej štruktúry prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 14 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva od roku 2002 do roku 2006 v %.

Stupeň vzdelania / Pohlavie	2002	2003	2004	2005	2006
Bez vzdelania	-	-	-	-	-
Základné vzdelanie	22,84	21,63	20,91	20,82	20,13
Vyučení	16,88	17,93	17,84	18,40	18,68
Str. odb. bez maturity	4,47	5,69	5,86	6,04	6,32
Úplné stredné s maturitou	53,82	52,85	53,53	52,70	52,62

Vysokoškolské	1,99	1,90	1,86	2,04	2,26
OcÚ Brezovica					

Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním. Čo možno považovať za významne negatívny trend, je zvyšovanie počtu obyvateľov vyučených a stredným odborným vzdelaním bez maturity.

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest.

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Žilinskom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend a ale jej súčasná úroveň je spolu s Prešovským a Košickým krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavných zdrojom tvorby nových pracovných miest. Absolútny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 15 Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci do roku 2006 (osoby)					
Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Obec Brezovica	143	112	59	50	31
OcÚ Brezovica					

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania bola totožná s celoslovenskými štatistikami. Najväčší podiel na nezamestnanosti v obci v sledovanom období pripadal na obyvateľov so základným s stredným vzdelaním bez maturity. Od roku 2002 do roku 2006 vzrástol počet nezamestnaných obyvateľov celkovo o vyše 78,3 %.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Námestove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Za posledné roky v absolútnom vyjadrení tu zamestnanosť zostala nezmenená. V relatívnom vyjadrení sa v sledovanom období štruktúra zamestnanosti v priemyselnom odvetví vyvíjala nasledovne. Najviac obyvateľov v obci je zamestnaných v oblasti textilného a odevného priemyslu, ako aj drevárskom priemysle.

Tab. 16 Priemerný evidenčný počet zamestnancov žijúcich v obci Brezovica podľa priemyselných odvetví (%)			
Odvetvie/Roky	2004	2005	2006
Priemysel spolu	25	25	25

Ťažba nerastných surovín	2	3	3
Potravinársky	4	3	3
Textilný, odevný a obuvný	5	5	4
Drevársky a elektrotechnický priemysel, strojárstvo	10	10	12
Polygrafický	-	-	-
Chemický a farmaceutický	-	-	-
Výroba, rozvod energií a vody	4	4	5
OcÚ Brezovica			

Celkovo v priemyselných odvetviach pracovalo v sledovanom období 25 % obyvateľstva. V nepriemyselných odvetviach bolo najviac obyvateľov obce zamestnaných v stavebníctve a poľnohospodárstve. V priemere pripadal v sledovanom období na uvedené odvetvia podiel na zamestnanosti od 1 do 30 %.

Tab. 17 Priemerný počet zamestnancov žijúcich v obci pracujúcich v nepriemyselných sektoroch (%).			
Odvetvie/Roky	2004	2005	2006
Pôdohospodárstvo vrátane lesného hospodárstva	4	4	4
Stavebníctvo, elektropriemysel a strojárstvo	30	30	30
Obchod	3	2	2
Doprava, skladovanie	2	1	1
Pošta a telekomunikácie	2	2	2
Peňažníctvo a poisťovníctvo	-	-	-
Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1	1	1
Školstvo	1	1	1
Zdravotníctvo, soc. starostlivosť	1	1	1
Ostatné služby	5	5	5
OcÚ Brezovica			

Najmenší podiel v nepriemyselných odvetviach pripadol na peňažníctvo a poisťovníctvo, ako aj verejnú správu, obranu, povinné sociálne zabezpečenie, poštové a telekomunikačné služby, kde neboli zamestnaní žiadni obyvatelia.

2.8 BÝVANIE

V 2007 tvorí v obci bytový fond 322 rodinných domov. Trvalo obývaných bytov bolo 312.

Tradičná architektúra v obci

Rozvoj v oblasti výstavby bytov

Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde

Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2007. V obci bolo v roku 2007 evidovaných 412 domov, z čoho 10 domov bolo neobývaných. V obci sa nenachádzajú bytové domy.

Tab. 18 Domový a bytový fond (byty, domy) v roku 2007

Ukazovateľ / Domy	Domy spolu	Neobývané domy	Byty spolu	Neobývané byty
Počet domov	322	10	0	0
OcÚ Brezovica				

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti boli nasledovné: na jeden byt v obci v priemere pripadalo 4,2 osôb, pričom na jednu osobu pripadlo v priemere 23,8 m².

Tab. 19 Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti domácností

Ukazovateľ	Priemerný počet				Podiel trvalo obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
	trvalo bývajúcich osôb na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvalo obývaný byt	obytných miestností na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na osobu	
Obec Brezovica	4,2	100	4	23,8	75
OcÚ Brezovica					

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 124/1996 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov a zo Sektorového operačného plánu pre oblasť rozvoja bývania, vypracovaného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR na obdobie rokov 2000 – 2006.

Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť – dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov. Vo väčšine prípadov sa jedná o malých a drobných podnikateľov a živnostníkov, ktorý sa orientujú predovšetkým na poskytovanie služieb občanom v obci.

Tab. 20 Podnikateľské subjekty v obci k 20. 8. 2007

Firma	Odvetvie
ORAVSKÝ HÁJ, s.r.o.	služby, obchodná činnosť,
RYSY s.r.o.	obchodná činnosť, cestovný ruch, služby,
Gabík Peter - Euro okná	Výroba euro okien, dverí,
Miroslav Stančík - Stolárstvo	výroba nábytku, okien, dverí a ďalších výrobkov na objednávku,
Marian Ujmiak-Stolárstvo	výroba stolárskych výrobkov Okná, dvere, lavice do kostolov atď.,
Lužbet'ák Milan - Pivnička u Ľudvika	firma prevádzkuje Bar - Pivnička u Ľudvika, stolársku dielňu,
Martin Klapkoň - Farby laky	predaj farieb, stierok, lakov a ďalších doplnkov,
Rastislav Matuška - Husqarna	predaj a servis zn.Husqarna, predaj a doprava reziva a guľatiny,
SKI centrum Brezovica-Strojstav s.r.o.	prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska Brezovica a Hotela TEPLICA,
SPORT-ROBI, s.r.o.	ubytovanie, predaj športových potrieb, skiservis, stavebná činnosť,
Pekáreň Brezovica	pekárenská činnosť,
Mäsovýroba Jendrášek	výroba mäsových výrobkov,
Stolárska výroba Milan Lužbet'ák	eurookná, dvere, schody,
OR SR, www.brezovica.sk	

Funkciu zásobovania obce základným spotrebným tovarom plní niekoľko malometrážnych predajní.

Obchodné stredisko**Hospodársky dvor****2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE**

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

V obci pôsobí jedna základná škola a jedna materská škola, ktoré sa nachádzajú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Priestorové a psychohygienické podmienky sú vo vzťahu k počtu žiakov dobré. Materiálne - technické podmienky a personálne podmienky sú priemerné.

Škola má vybudovanú učebňu výpočtovej techniky so 16 žiackymi počítačmi a 1 učiteľským počítačom, skenerom a tlačiarňou, počas roka sa dokúpili nové softwary na výučbu jednotlivých predmetov. Odborná učebňa je vybavená interaktívnou tabuľou, PC a projektorom.

Vytvoril sa priestor - samostatnú učebňu aj pre praktické cvičenia z prírodopisu, fyziky a chémie, kde plánuje v roku 2007/2008 dokúpiť učebné pomôcky.

Dobudovala sa cvičná školská kuchyňa pre žiakov, kde majú možnosť na hodinách pracovného vyučovania sa učiť variť.

Základná škola s materskou školou

Vybavenie telocvične je na veľmi dobrej úrovni, škola má dostatok náradia a náčinia, briebežne sa dokupuje náčinie.

Telocvičňa

Koncepcia rozvoja školy má veľmi dobrú úroveň, zámery sú vzhľadom ku konkrétnym východiskám reálne a v súlade s hlavnými cieľmi výchovy a vzdelávania.

V priebehu budúcich rokov obec plánuje postupnú obnovu a doplnenie materiálneho vybavenia, aby škola spĺňala bežné štandardy základných škôl. Celkové výdavky od roku 2002 do roku 2006 prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 21 Celkové výdavky základnej školy od roku 2002 do roku 2006 (v tis. Sk).

Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky bežné	2313	5669	6429	7317	7178
Výdavky kapitálové	2313	2375	500	2000	0

OcÚ Brezovica

Predpokladá sa aj rekonštrukcia sociálnych zariadení a dokončenie zateplenia. Rieši sa sústava zmeny vykurovania prechodom z tuhého paliva na alternatívne spôsoby vykurovania.

2.11 SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb.

Tab. 22 Celkové výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb od roku 2002 do roku 2006 (v tis. Sk).

Ukazovateľ/Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	20	43	155	78	87

OcÚ Brezovica

Obec zabezpečuje sociálne služby pre svojich obyvateľov sama. V súčasnosti poskytuje opatrovateľskú starostlivosť pre obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku.

2.12 KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Celkové ročné výdavky na zabezpečenie kultúry v obci prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 23 Výdavky na zabezpečenie kultúry v obci od roku 2002 do 2006 (v tis).

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	15	18	686	384	490

OcÚ Brezovica

Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Uvedená stavba je však v zlom technickom stave. Potrebná je výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy a výmena sklených výplní. Súčasná strešná krytina na mnohých miestach vplyvom poveternostných vplyvov zvetrala a dažďová voda presakuje do interiéru budovy.

Dom kultúry

Aj napriek zlému technickému stavu však budova slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti, dňa matiek, atď.. Do budúcnosti plánuje obec zaviesť viacero pravidelných kultúrnych akcií, ako Dni obce, prípadne družobné kultúrne slávnosti s príslušnými obcami v Poľskej republike. Určité kultúrno-spoločenské funkcie plnia aj tunajšie činné kluby.

Kostol

Spevácky zbor

Zbor vznikol v roku 1992 pôvodne ako detský spevácky zbor pod názvom „Don Bosko“. Pomenovanie dostal podľa patróna mládeže a zároveň svätca dňa, v ktorý prvýkrát vystupoval.

V roku 1995, keďže zbor sa mal zúčastniť festivalu v Trstenej spolu s mládežníckym zborom, sa zmenil pôvodný názov zboru z „Don Bosko“ na „CD“ (Cédečko), podľa prvých písmen predchádzajúcich zborov.

Zbor pravidelne spieva cez vianočné a veľkonočné sviatky, odpustové slávnosti, sobášne sväté omše, sväté omše prvoprijímajúcich detí, taktiež od roku 2001 vždy na Kvetnú nedeľu pripravuje zaujímavú krížovú cestu.

2.13 ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia praktického lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby susednej obci Trstená, pre ktorú je spádovou obcou v tejto oblasti.

2.14 ŠPORT

Obyvatelia majú v obci obmedzené možnosti športového vyžitia. K dispozícii je hlavne futbalové ihrisko, ktoré aj intenzívne využívajú. V obci bola vybudovaná telocvičňa o rozmere 18,2m x 30,6 x 7 m a ihrisko s umelou trávou o rozmere 15 m x 24 m. V zimnom období majú obyvatelia k dispozícii lyžiarske stredisko. Lyžiarsky areál sa nachádza 2 km za obcou Brezovica. V lyžiarskom areáli sa nachádza 6 jazdoviek o celkovej dĺžke 4,5 km pre menej i viac náročných lyžiarov. Náročnejšia trať č.1, ktorá dosahuje v najstrmšom mieste stúpanie 45°, uspokojí aj tých najnáročnejších lyžiarov. Pre slabších lyžiarov je k dispozícii trať č. 3. Po začatí zimného obdobia, keď teplota poklesne pod - 2 °C, začína sa s umelým zasnežovaním na trati č. 1 a č. 2, systémom HKD, ktorý vytvára sneh najviac podobný prírodnému. Všetky lyžiarske svahy sú každodenne upravované snežnými mechanizmami.

V lyžiarskom stredisku sa tiež nachádza hotel Teplica s reštauráciou a bufetom pre lyžiarov. Taktiež sa tu nachádza chatka ROBI, kde sídli požičovňa lyží, servis a predaj lyží a zimných doplnkov a ubytovanie pre 8 osôb.

Pre milovníkov bežeckého lyžovania ponúkame trasu z Brezovice cez Ostrý vrch /t.j. koniec vlekov/ na Skorušinu, ktorá sa nachádza v nadmorskej výške 1314 m a určite uspokojí i náročných lyžiarov. Na vrchole Skorušiny sa nachádza 12 m vysoká rozhľadňa.

Obec plánuje do budúcnosti s výstavbou ďalšieho športového ihriska, ktoré by malo slúžiť hlavne nižším vekovým skupinám obyvateľov, ale aj turistom a iným návštevníkom obce.

Tab. 24 Výdavky na zabezpečenie športu v obci od roku 2002 do 2006 (v tis.).

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Výdavky	95	99	100	85	88
OcÚ Brezovica					

V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (značkové turistické trasy), poľovníctvo a rybolov.

Futbalové ihrisko

2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nachádza špecializované ubytovacie zariadenie hotelového typu - Hotel Teplica. Bol postavený v roku 1999 v tichom prostredí pod vrchom Skorušiná. Ponúka rozsiahle služby a vyšší štandard ubytovania.

Základné informácie a služby:

Počet podlaží: 2	Nonstop obsluha priamo na izbu	Nefajčiarske miestnosti
Úschovňa cenných predmetov	Sauna	Predaj hygienických potrieb
Spoločenská miestnosť		
TV	Vídeo	
Možnosť zaistenia		
Svadobné hostiny	Oslavy	Recepcie
Kongresy	Plesy	Konferencie
Školenia		
Výbava izieb:		
Kúpeľňa so sprchou	WC na izbe	Televízor
Televízor na zapožičanie	Rádio	
Chladnička		
Gastronómia:		
Personál hovorí		
Po anglicky	Po nemecky	
Kuchyňa		
Národná	Diabetická	Vegetariánska

Reštaurácia 1 otváracia doba 7:00 - 22:00 , počet miest 80	Denný bar otváracia doba 7:00 - 22:00 , počet miest 10	
Šport:		
Horský hotel TEPLICA - Nadmorská výška 730 m, volejbal, nohejbal, vlastný lyžiarsky vlek 680 m dlhý s prevýšením 180 m, denne upravený svah, upravené lyžiarske trate. Biliard, šípky, video, TV, spoločenské hry. Sauna, masáž, pešia turistika, horské bicykle.		
Stolný tenis	El. šípky	Vodné športy 15000 m
Bazén krytý 20000 m, termálny	Rybolov 15000 m	Horské túry
Zimné športy	Lyžiarsky vlek	Požičovňa lyží
Bežkárske trasy		
Dostupnosť strediska:		
Autobusové nádražie 5000 m	Vlakové nádražie 5000 m	
Služby pre motoristov:		
Vlastné parkovisko		
Zdroj: www.skorusina.sk , www.brezovica.sk		

Okrem uvedeného ubytovacieho zariadenia majú turisti možnosť ubytovania v chate Robi ako aj Sedliackom mlyne v Oravskom Hájí. Ubytovať sa majú možnosť návštevníci obce aj na súkromí. Nasledujúca tabuľka prezentuje prehľad kapacít jednotlivých ubytovacích zariadení.

Tab. 25 Ubytovacie kapacity v obci	
Ubytovanie - Benický Pavol	Ubytovanie v priváte - Pavol Benický,
Privát ROBI	10 lôžok / 1x 2+2 , 2x 2+1, kuchyňa, WC, kúpeľňa so sprch. kútom/
Ubytovanie -Privát - P.Mat'us	Ubytovanie Brezovica, v rodinnom dome na samostatnom poschodí s vlastným vchodom v obci Brezovica ležiacej v predhorí Roháčov. Kapacita: 10 lôžok / 1x 2+2, 2x 2+1. Kuchyňa (el. sporák, chladnička), WC, kúpeľňa so sprchovacím kútom , TV, letné posedenie s ohniskom a grilom. Parkovanie vo dvore. Obchod 80m. Reštaurácia 1.7km. Autobus 300m. Vlak (stanica Trstená) 5km.
Ubytovanie - Lužbet'ák	kuchyňa s plnou výbavou, kúpeľňa + WC , spálne, spoločenská miestnosť, TV, 14 lôžok,
Ubytovanie - Kaník	Ubytovanie v 4-dvojlôžkových izbách, v 2-trojlôžkových izbách, v 1-štvorlôžkovej izbe a v 1-päťlôžkovej izbe (2x možnosť prístelka), je vybavené 3x kuchynkou so všetkým vybavením, 3x sprchovacím kútom + umývadlo, 3x WC + umývadlo, 4x TVP, radio a pod. s možnosťou stravy, záhradné posedenie s ohniskom a grilom, parkovanie vo dvore, obchod - 80m, bar - 250m, reštaurácia 900 m, lyžiarske stredisko 1.5 km od ubytovania.
Ubytovanie - Ujmiak	Tri 2-lôžkové izby, spol. miestnosť s TV, videom a dvomi prístelkami (roztahovací gauč), kúpeľňa (sprch. kút, rohová vana), WC, kuchyna (sklokeramická varná doska, chladnička s výparníkom, MV rúra, rýchly kanvica), záhradné posedenie, ohnisko, záhradný gril, hojdačka, stolný tenis. Elektrické kúrenie. Parkovanie pri objekte. Obchod 20m. Reštaurácia 1000m. Autobus 300m. Vlak (stanica Trstená) 5km.
Drevenica Briezka	pre 4 osoby + 2 prístelky, sprcha, WC, sauna, kuchynský kút s kompletnou výbavou, chladnička, televízor, rádiomagnetofón, hry, priame vykurovanie, teplá voda, príjemné posedenie v záhrade s možnosťou využitia záhradného krbu, gril na drevené uhlie, možnosť polpenzie,
Chata ROBI-Ski centrum Brezovica	8 lôžok / 1x 2+2 , 1x 2+2, kuchyňa, WC + sprchovací kút/
Penzión Skorušina	ubytovanie v objekte plne k dispozícii v 5 izbách (18 osôb), 3x kúpeľňa, 4x WC objekt je vhodný aj na pobyty pre rodiny s deťmi, k dispozícii je detská postieľka, račky a detské bicykle, kompletne vybavená kuchyna s kapacitou 18 osôb, vlastný bar, jedna z izieb má vlastnú kuchynku a balkón, stolný tenis, TV/SAT, video, horské bicykle, snežný skúter, možnosť parkovania v areáli, možnosť polpenzie v prípade záujmu pre milovníkov grilovaných špecialít je pripravené kryté záhradné sedenie s ohniskom pre 30 osôb, k dispozícii je 9 miestny bus, a tiež aj aj terénny automobil, na objednávku zaistíme odvoz alebo dovoz k železničnej alebo autobusovej stanici,
Penzión Oravský háj	14 dvojposteľových izieb, 8 apartmánov, kapacita 65 hostí,
Horský hotel TEPLICA	Horský hotel: kapacita: 72, jednolôžková 7, dvojlôžková 17, prístelky 17, apartmán 1/2, apartmán Lux 1/4, Bezbariérový prístup, nonstop obsluha priamo na izbu, úschovňa cenných predmetov, nefajčiarske miestnosti, sauna, spoločenská miestnosť s TV, vlastné parkovisko. autobus/vlak 5 km, kúpeľňa so sprchou, WC na izbe, TV, chladnička,
www.brezovica.sk	

2.16 STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY

Stravovacie a reštauračné služby sú poskytované v miestnych pohostinstvách, ako aj niektorých ubytovacích zariadeniach. Špeciálnym stravovacím zariadením je Pivnička u Ľudvíka, kde majú možnosť návštevníci výberu z roštovaných jedál.

Reštaurácia Oravský háj

Denný bar a reštaurácia ponúka príjemné posedenie s občerstvením a výberom bohatého sortimentu špecialít slovenskej kuchyne. Pre milovníkov grilovaných špecialít je k dispozícii zastrešené ohnisko

Reštaurácia TEPLICA

Ponúka výber gastronomických špecialít, osvieženie i úslužný personál, pripravený poskytnúť hotelové služby. Kapacita reštaurácie je 76 miest. Pre lyžiarov je pripravený bufet so sociálnym zariadením, s kapacitou 80 miest.

Reštaurácia SKORUŠINA

Reštaurácia Skorušina je v drevenom vyhotovení s obsluhou v ľudových krojoch. Špeciality slovenskej kuchyne. Na objednávku ľudová hudba.

2.17 CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch v obci je založený hlavne na tunajších prírodných podmienkach umožňujúcich výstavbu lyžiarskeho areálu. K dispozícii majú návštevníci lyžiarske zjazdovky Teplica 1 a Teplica 2. Teplica 1 predstavuje lyžiarsky vlek, ktorého dĺžka činí 1500 m, výškový rozdiel je 60 m, vrcholová stanica vleku sa nachádza vo výške 940 m.n.m. Kapacita vleku činí 450 osôb/hodina. Teplica 2 je lyžiarsky vlek, ktorého dĺžka je 2500 m, výškový rozdiel 100 m, vrcholová stanica 940 m.n.m. Kapacita 450 osôb/hodina. Lyžiari majú k dispozícii aj Skiservis.

Okrem uvedeného lyžiarskeho strediska majú možnosť návštevníci hlavne v letnom období uskutočňovať pešie a cyklotúry do širokého okolia Skorušinských vrchov. Obec je dobrým východiskom poznávacej turistiky. V širšom okolí obce sa nachádza množstvo historických pamiatok, prírodných pozoruhodností ako aj stredísk aktívneho a pasívneho oddychu. K mnohým atraktivitám oblasti patrí napr. Františkova huta v Podbieli, Múzeum Oravskej dediny alebo Oravský hrad v Oravskom Podzámku.

Tab. 26 Atraktivity v blízkom a vzdialenom okolí obce		
	Brezovica	
	Teplica 1	Lyžovanie
	Teplica 2	Lyžovanie
15 km	Nižná	
	Krytá plaváreň	Kryté plavárne
	Prasatín	Lyžovanie
	Sauna	Sauna
	Tenisové kurty	Tenis
	Vleky	Lyžovanie
15 km	Oravská priehrada	Vodné nádrže
	Danica	Lyžovanie
	Rybolov	Šport, relax
	Slanický ostrov umenia	Kultúra, pamiatky
	Vodné bicykle	Požičovňa športových potrieb
	Ústie nad Priehradou	Vodné nádrže
16 km	Oravice	
	Aquapark - Meander park	Kúpaliská
	Juráňova dolina	Šport, relax
	Sauna	Sauna
	Tenis	Tenis
	Termálne kúpalisko	Termálne kúpaliská
28 km	Zuberec	
	Bežecká lyžiarska trať	Beh na lyžiach
	Janovky	Lyžovanie
	Janovky 1	Lyžovanie
	Janovky 2	Lyžovanie
	Lyžiarska a snowboardová škola	Požičovňa lyží
www.limba.sk		

Františkova huta

Počiatky hutníctva a baníctva v Podbieli spadajú do 17. storočia. Oravské panstvo získalo povolenie na stavbu železiarne v obci od Substituovaného banského súdu v r. 1819. Výstavba železiarne bola dokončená o 19 rokov neskôr a pomenovali ju Františkova huta. Dodávateľmi železnej rudy boli okolité bane v Juráňovej doline, Zuberce, Habovke, či Malatinej, no o železo, ktoré bolo krehké a lámalo sa nebol veľký záujem. Železiarne neprosperovali a od svojho vzniku mali problémy. Po zmene spoločenských pomerov v r. 1848 a zrušení poddanstva železiareň v r. 1863 zanikla.

Múzeum oravskej dediny

Je umiestnené uprostred horskej scenérie vytvorenej vrcholmi Pálenice, Sivého vrchu a Brestovej na juhu, Osobitej na východe a masívnom Mnicha na západe. Jeho stredom preteká Studený potok, na brehoch ktorého je na ploche približne 20 ha postavená dedina - súbor charakteristických ľudových stavieb z jednotlivých oravských regiónov. Zastúpená je juhozápadná oblasť dolnej Oravy, stredná a horná Orava, ako aj severovýchodná tatransko-goralská oblasť a severozápadná beskydská oblasť.

Múzeum ponúka návštevníkom celoročne množstvo programov. Zvlášť obľúbené sú večerné vstupy do expozície s netradičným odborným výkladom a posedením pri pravej ľudovej hudbe. Nedelňa je zvyčajne venovaná prezentáciám oravského folklóru a remesiel. Spestrením skanzenu v Brestovej je zooexpozícia a ukážky tradičnej remeselnej výroby.

Tab. 27 Atraktivity v blízkom a vzdialenom okolí obce

25 km	Milotín	Lyžovanie
	Lyžiarska a snowboardová škola	Lyžiarska škola
	Požičovňa lyží	Požičovňa lyží
	Múzeum oravskej dediny Brestová	Skanzeny
	Kostol Sv. Alžbety	Kostoly
	Podroháčske folklórne slávnosti	Podujatia
	Roháčska dolina	Významné kopce a doliny
	Roháčske pleso	Príroda
	Tenis	Tenis
25 km	Zverovka - Spálená	Lyžovanie
	Bežecká lyžiarska trať	Beh na lyžiach
	Lyžiarska škola	Lyžiarska škola
	Požičovňa lyží	Požičovňa lyží
	Spálená 1	Lyžovanie
	Spálená 2	Lyžovanie
	Spálená 3	Lyžovanie
26 km	Oravský Podzámok	
	Oravský hrad	Hrady a zámky
	Oravské vlastivedné múzeum	Múzeá
	Vlek	Lyžovanie

www.limba.sk

Oravský hrad

Oravský hrad v Oravskom Podzámku (30 km) z roku 1297, tvorí neoddeliteľnú súčasť panorámy oravskej krajiny. Dnešná podoba hradu vznikla postupným budovaním obranných, obytných a hospodárskych stavieb v priebehu 13. až 18. storočia, čím hrad získal svoje jedinečné usporiadanie - Oravský hrad tvoria dolný, stredný a horný umiestnený na hradnom brale vo výške 112 m nad hladinou Oravy. Od roku 1953 hrad slúži ako múzeum.

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2002 – 2006

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie obce rovnomerný vývoj.

Tab. 28 Prehľad hospodárenia obce v období od 2002 – 2006 (tis.Sk)

Ukazovateľ / Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Bežné príjmy	4673	9992	15219	16545	14257
Kapitálové príjmy	4043	5000	2448	3	2207
Príjmy spolu	8476	14992	17667	16548	16464
Bežné výdavky	3520	3477	6572	4584	6150
Kapitálové výdavky	3031	3000	1963	3431	634

Výdavky spolu	6551	6477	8535	8115	6784
Zisk/strata	2168	1429	2703	1116	2502
OcÚ Brezovica					

Ako prezentuje tabuľka, v každom roku sledovaného obdobia hospodárila obec s kladným hospodárskym výsledkom. V roku 2004 vykázala obec prebytok rozpočtu vo výške 2,7 mil.Sk. Vzhľadom na veľkosť obce možno hospodárenie obce považovať za veľmi pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav majetku obce k 28.2.2007. Obec disponovala týmto majetkom:

Tab. 29 Prehľad majetku obce v roku 2007 k 28.2.

Majetok	Suma (v tis. Sk)
Software	77
Pozemky	848
Stavby	7402
Ostatný HIM	739
Spolu majetok	9066
OcÚ Brezovica	

Najväčší podiel majetku obce pripadal na hmotný investičný majetok. K uvedenému termínu disponovala obec stavbami v hodnote 7,4 mil. Sk. Ostatný hmotný investičný majetok bol ohodnotený na 739 tis. Sk. Obec k uvedenému dátumu disponovala pozemkami v hodnote 848 tis. Sk.

Obecný úrad

2.19 SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje celkové výdavky na chod samosprávy v tis. Sk.

Tab. 30 Výdavky obce na chod samosprávy od 2002 do 2006

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Obec	3520	3477	8535	8142	6784
OcÚ Brezovica					

Vývoj celkových výdavkov v sledovanom období zaznamenáva rastúci trend. Od roku 2002 do roku 2006 vrástol objem vynaložených prostriedkov na chod samosprávy 92,7 %. Nárast výdavkov bol kompenzovaný nárastom príjmov z podielových daní a miestnych poplatkov, ktorých výšku prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 31 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od 2002 do 2006 (v tis. Sk).

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Podielové dane	2073	2115	2434	6519	6490
Miestne poplatky	1033	867	1982	1075	1119

OcÚ Brezovica

S výkonom svojich samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečovanie komunálnych služieb v obci. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce Brezovica na zabezpečenie týchto služieb. Najväčší podiel výdavkov pripadal na zabezpečenie údržby miestnych komunikácií.

Tab. 32 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb 2002 do 2006.

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Úprava verejných priestranstiev	0	0	0	0	0
Údržba miestnych komunikácií	110	43	1297	314	1211
Cintorínske služby	37	12	12	9	13
Verejné osvetlenie	190	216	218	378	122
iné	0	22	43	36	50

OcÚ Brezovica

Najmenej výdavkov bolo vynaložených na zabezpečenie cintorínskych služieb, ktoré sa týkali v prevažnej miere údržby verejných priestranstiev v areály cintorína.

3 VÍZIA OBCE

Obec Brezovica sa bude formovať ako súčasť regiónu Orava, a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. V obci je dostatok možností bývania, pracovných možností priamo v obci a jej okolí a zaujímavých ponúk pre aktívne trávenie voľného času. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov, hospodárstvo, oblasť služieb cestovného ruchu a priemysel nezaťažujúci životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Nadväzujúc na svoju historickú minulosť obec spolu s ostatnými obcami mikroregiónu zatraktívni svoje postavenie medzi poprednými turistickými centrami v okolí.

4 PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI OBCE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti nasledovné:

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry. V prípade existujúcich priemyselných zón ide hlavne o rekonštrukciu zóny s ohľadom na vytvorenie podmienok jej patričného rozšírenia.

2. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prívlu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj cestovného ruchu.

3. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

5. Školstvo a šport

Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. Údržba a skvalitnenie športového areálu ako aj príslušných ihrísk. Komplexná rekonštrukcia futbalového ihriska.

6. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

7. Cestovný ruch a public relation

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce.

5 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

5.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.

5.2 Technická infraštruktúra.

5.3 Životné prostredie.

5.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.

5.5 Školstvo a šport.

5.6 Kultúra.

5.7 Cestovný ruch a public relations.

Analýza SWOT

Analýza SWOT pomôže zamerať pozornosť na kľúčové oblasti vo vnútri obce. Využitá bude hlavne pri budovaní jej silných stránok, odstraňovaní slabých stránok alebo ich akceptovaní (pokiaľ ich nie je možné odstrániť), využívaní príležitostí a vyrovnaní sa s rizikami vonkajšieho prostredia. SWOT analýza bude základným dokumentom a východiskom pre tvorbu stratégie obce a strategického plánovania.

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silnou stránkou obce sú jej prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou obce je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni miestnej ale aj regionálnej, národnej či celosvetovej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

Syntéza výsledkov analýzy SWOT porovná vonkajšie hrozby a príležitosti s vnútornými silnými a slabými stránkami. Ich kombináciou a prienikom vznikne stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvedie obec do súladu s jej okolím. Vzhľadom na rozdielny význam a váhu jednotlivých analyzovaných položiek bude mať obec k dispozícii rozličné varianty stratégie:

- 1.Stratégia SO - najatraktívnejší strategický variant. Obec si ju zvolí ak, prevažujú sily nad slabosťami a príležitosti nad hrozbami. Odporúča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.
- 2.Stratégia ST - stratégia silnej, ktorá sa nachádza v nepriaznivom prostredí. Odporúča sa defenzívna stratégia, ktorou si obec chráni už vydanú pozíciu.
- 3.Stratégia WO - túto stratégiu si volí, ak prevažujú slabosti nad silami, nachádza sa však v atraktívnom prostredí. Aby obec využila naskytujúce sa príležitosti, na ktorých zvládnutie nemá dostatok vnútorných schopností, snaží sa postupne posilňovať svoju pozíciu a odstrániť nedostatky.
- 4.Stratégia WT - vhodná pre obec, ktorá je slabá a navyše sa nachádza v neatraktívnom prírodnom a sociálno-ekonomickom prostredí.

5.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, - Dostatok ubytovacích kapacít, - Existencia lyžiarskeho strediska, - existencia vhodných plôch pre budovanie priemyselných zón, - dostatok pracovnej sily, ktoré sú k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky, - prítomnosť firiem s dobrým rozvojovým potenciálom, - výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného mesta, - vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít, - nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva, - chýba informačný systém na komunikáciu samospráva – podnikatelia - občania - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania, - nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít, - nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, - existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva, - maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok, - rozvoj technickej infraštruktúry, - rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám, - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám, - možnosť vstupu zahraničných investorov do existujúcej infraštruktúry v priemysle, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - zahraničné investície, - podpora rozvojových investícií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách, - spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika), - zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít, 	<ul style="list-style-type: none"> - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

5.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie, - dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou - dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, - dostupná železničná sieť v obci Trstená, - digitálna telekomunikačná sieť, - pokrytie signálom mobilných operátorov, - z funkčného hľadiska veľmi vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy, - kompletná plynofikácia obce, - existencia verejného rozhlasu, - dostupnosť informačnej siete Internet mimo vyučovacích hodín v budove základnej školy, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, potreba dobudovania, - potrebná rekonštrukcia miestneho vodovodu, - zlý technický stav miestnych komunikácií, ktoré sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania, - zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce – obecný úrad, základná škola, ..., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce,

	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nedostupnosť vysokokvalitných informačných služieb verejnými alebo súkromnými operátormi, - nízka penetrácia užívateľov Internetu (v dôsledku vysokých cien), - absencia vysokorýchlostného Internetu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu, - rekonštrukcia mostov a lávok, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - zriadenie vysokorýchlostného Internetu DSL, prípadne WI – FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít, - rekonštrukcia miestneho vodovodu a eliminácia jeho stratovosti, - príprava pozemkov pre budúcu priemyselnú zónu v obci, - výstavba cestnej komunikácie s potrebnými parkovacími plochami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

5.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kompletná plynofikácia obce, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu, - CHKO Horná Orava, - vysoká hustota vzácných prírodných úkazov, - separácia odpadu v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častí prachu, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - existencia čiernych skládok, - absencia oddychovej zóny pre obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - kompletná zmena palivovej základne, - úprava verejných plôch, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie miestnej kanalizácie, - napojenie na ČOV Nižná v meste Trstená, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - regulácia koryta miestneho potoka, - výstavba chodníkov popri miestnych komunikáciách, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce, - výstavba športovo – rekreačného areálu v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami. - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, - 	
---	--

5.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - opatrovateľská služba zabezpečená obcou, - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach, - dobrá dostupnosť zdravotníckeho zariadenia v susednom meste Trstená, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb, - absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie, - absencia ordinácie praktického lekára, - ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje častokrát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára, - zdravotný stav obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zabezpečenie detskej lekárky aspoň 1 x týždenne do obce, - rozšírenie opatrovateľskej služby, - zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,

5.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobré výchovno – vzdelávacie výsledky základnej školy, - základná škola pripojená na sieť Internet, - prítomnosť počítačovej učebne, - dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti, - existencia materskej školy, - využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, - existencia futbalového ihriska, - existencia poľovníckych revírov, - existencia telocvične, ihriska s umelou travou 	<ul style="list-style-type: none"> - deficit v materiálno – technickom vybavení školy, - potreba zateplenia budovy základnej školy, - potreba výmeny strešnej krytiny, - potreba výmeny okien na budovách materskej a základnej školy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení, - pomalé zavádzanie informačných technológií do školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - ďalšie zavádzanie výpočtovej techniky do školy - zvýšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov, - koordinácia výchovy a vzdelávania so všetkými odbornými inštitúciami, - výstavba oddychovej a športovej zóny v obci, - zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni, - úprava turistických chodníkov, - podpora záujmových krúžkov zo strany obce, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

5.6 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - nový kostol, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu, - sociálne zariadenia po rekonštrukcii, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia kultúrneho domu, - usporadúvanie Dňa obce, - spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou v oblasti kultúry, - každoročné folklórne slávnosti, - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - výstavba izby folklóru a zvyklostí obce, - výstavba remeselného dvora, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícii, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

5.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATION

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - existencia lyžiarskeho strediska, - dostatok ubytovacích kapacít, - dostatok stravovacích kapacít, - prírodné krásy v okolí obce, - CHKO Horná Orava, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia www stránky obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť rozvíjať agroturistiku, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít, - výstavba rekreačného zariadenia v majetku obce, - výstavba rekreačného príslušenstva pri rekreačnom zariadení, 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít, - náročné získavanie úverových zdrojov, - neochota ľudí investovať a započat' podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu, - zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov, - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej

<ul style="list-style-type: none"> - spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU - rozvíjať rodinnú rekreáciu, - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR, 	turistiky, športovej a pobytovej turistiky,
--	---

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

- 1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.**
- 2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.**
- 3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Brezovica.**
- 4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.**

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ako aj NSRR 2007 – 2013, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb.

Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR ŽISK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	
Cieľová skupina	
<ul style="list-style-type: none"> - Podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách - Podnikateľské subjekty vo výzume a v inovačných procesoch - obec - Investori 	
2. Technická infraštruktúra	
Cieľová skupina	
<ul style="list-style-type: none"> - obce, - obyvatelia obce, - podnikateľské subjekty, - mimovládne subjekty, 	
3. Životné prostredie	
Cieľová skupina	
<ul style="list-style-type: none"> - obec, - obyvatelia obce, - podnikateľské subjekty, 	
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Cieľová skupina	

- nezametaní,
- sociálne odkázaní,
- zdravotne a duševne postihnutí,
- obyvatelia v dôchodkovom veku,
- mladí ľudia,
- rizikové skupiny obyvateľstva,

5. Školstvo a šport**Cieľová skupina**

- deti predškolského veku,
- žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky,
- nezamestnaní,
- obyvatelia v dôchodkovom veku,
- športovci organizovaní v rámci športových hnutí,
- pasívna športová verejnosť,
- obyvatelia v produktívnom veku,

6. Kultúra**Cieľová skupina**

- obyvateľstvo
- podnikateľské subjekty
- návštevníci obce,

7. Cestovný ruch a public relation**Cieľová skupina**

- obec,
- VÚC,
- obyvatelia obce,
- návštevníci obce,
- súkromný podnikateľský sektor,

6 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA

STRATEGICKÝ CIEĽ

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Brezovica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Brezovica, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní enviromentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou Národného parku Slovenský kras. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov.

Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

GLOBALNE CIELE ROZVOJA

Globálne ciele rozvoja definujú strategický zámer za príslušnú prioritnú rozvojovú oblasť. Strategický zámer je následne rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré sú zabezpečované príslušnými opatreniami.

- 6.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.
- 6.2 Technická infraštruktúra.
- 6.3 Životné prostredie.
- 6.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.

- 6.5 Školstvo a šport.
6.6 Kultúra.
6.7 Cestovný ruch a public relations.

6.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa predpokladá zriadenie nových priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnila zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Ciel' 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.
Aktivita	Vypracovanie analýzy možností rozvoja podnikateľských aktivít v obci. Analýza a priebežná aktualizácia verejných výdavkových programov pre podporu podnikania. Prezentácia foriem podpory podnikateľských subjektov zo strany obce.
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry.
Aktivita	Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov – inžinierske siete. Výstavba výrobných a montážnych hál.
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.
Aktivita	Rekonštrukcia vybraných budov v obecnom vlastníctve a ich príprava na prenájom podnikateľským subjektom.
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.
Aktivita	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych a technických kapacít na poskytovanie informačných a poradenských služieb.
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Aktivita	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obec typické.
Aktivita	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselných dvorov. Zabezpečenie personálnych kapacít. Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.
Aktivita	Vyriešenie vlastníckych vzťahov. Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia priemyselných zón.
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivita	Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou. Spracovanie podnikateľského zámeru obce. Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov. Založenie podnikateľských subjektov.
Opatrenie 6.1.1.10	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodných sietí, odpadovej infraštruktúry, elektrických rozvodov. Rekonštrukcia cestnej infraštruktúry.

Opatrenie 6.1.1.11 Aktivita	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskeho dvora PD. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia hál a budov.
Opatrenie 6.1.1.12 Aktivita	Nákup novej technológie do hospodárskeho dvora PD. Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti. Obstaranie technológie.
Opatrenie 6.1.1.13 Aktivita	Rozšírenie výroby v podnikoch drevospracujúceho priemyslu. Vypracovanie podnikateľského plánu. Uskutočnenie verejného obstarávania. Nákup technológií.
Opatrenie 6.1.1.14 Aktivita	Výstavba reštauračného zariadenia - Pizzeria. Vypracovanie podnikateľského plánu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie reštaurácie.
Opatrenie 6.1.1.15 Aktivita	Rozvoj agroturistiky - zriadenie chovu koní s príslušenstvom a ubytovacích zariadení. Vypracovanie technickej dokumentácie a podnikateľského plánu. Výstavba hospodárskej časti. Výstavba ubytovacej časti. Zabezpečenie chovu.
Opatrenie 6.1.1.16 Aktivita	Realizácia ubytovania penziónového typu. Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti. Výber a príprava vhodnej lokality. Výstavba zariadenia. Výstavba príslušenstva - príjazdové cesty, parkovacie plochy, verejné priestranstvá.

Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu
Opatrenia 6.1.2.1 Aktivita	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok. Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.
Opatrenia 6.1.2.2 Aktivita	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky. Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.
Opatrenia 6.1.2.3 Aktivita	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu. Podpora spracovateľov miestnych surovín finančnými a nefinančnými opatreniami. Podpora rozvoja živnostenského podnikania, ktoré sa zameriava hlavne na využívanie miestnej surovínovej základne. Vytvorenie vhodného daňového prostredia pre uvedené podnikateľské subjekty.

6.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry – vodovodnej, elektrickej, cestnej.

Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
Opatrenie 6.2.1.1 Aktivita	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia zastávok.
Opatrenie 6.2.1.2 Aktivita	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov. Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií.
Opatrenie 6.2.1.3 Aktivita	Budovanie miestnych cyklotrás. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrás.

Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atraktivity.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrás.
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba prepájajúcej cesty obce s obcou Liesek.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cesty.
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec z Trstenej do obce v troch úsekoch.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia cestných komunikácií.
Opatrenie 6.2.1.8	Budovanie parkoviska pri starom cintoríne.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba parkoviska.
Opatrenie 6.2.1.9	Výstavba komunikácie a parkoviska pri novom cintoríne.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.

Cieľ 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.
Aktivita	Analýza technického stavu vodovodnej siete. Výber dodávateľa na výkon prác. Dostavba vodovodných sietí.
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.
Opatrenie 6.2.2.4	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Úprava verejných plôch.
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia mostov a lávok.
Opatrenie 6.2.2.7	Napojenie na kanalizáciu v Trstenej.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Napojenie na kanalizáciu.
Opatrenie 6.2.2.8	Regulácia koryt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.
Aktivita	Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Spevnenie a regulácia koryt miestnych potokov.
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa – verejná súťaž.

	Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.
Opatrenie 6.2.2.11 Aktivita	Rozšírenie elektrických rozvodov VN. Spracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Rozšírenie VN rozvodov.
Opatrenie 6.2.2.12 Aktivita	Rekonštrukcia obecného úradu. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia rekonštrukčných prác – zateplenie budovy, výmena okien.
Opatrenie 6.2.2.13 Aktivita	Zabezpečenie vysokorýchlostného Internetu. Výber vhodného riešenia. Výber poskytovateľa Internetových služieb. Inštalácia zariadení a pripojenie domácností.
Opatrenie 6.2.2.14 Aktivita	Rekonštrukcia obecného cintorína. Spracovanie technickej dokumentácie. Výkon rekonštrukčných prác.
Opatrenie 6.2.2.15 Aktivita	Iluminácia historických objektov v obci. Inštalácia osvetľovacej techniky.
Opatrenie 6.2.2.16 Aktivita	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác.
Opatrenie 6.2.2.17 Aktivita	Výstavba nového cintorína. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Výsadba zelene a výstavba oplotenia.
Opatrenie 6.2.2.18 Aktivita	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Výsadba zelene.
Opatrenie 6.2.2.19 Aktivita	Rekonštrukcia vybraných vetiev miestneho vodovodu. Analýza technického stavu vodovodnej siete. Výber dodávateľa na výkon prác. Rekonštrukcia vodovodných sietí.
Opatrenie 6.2.2.20 Aktivita	Výstavba domu smútku v novom cintoríne. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba domu smútku.
Opatrenie 6.2.2.21 Aktivita	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií. Personálne a finančné zabezpečenie.
Opatrenie 6.2.2.22 Aktivita	Rozšírenie elektrických rozvodov NN. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výkon pozemných prác. Rozšírenie el. rozvodov.
Opatrenie 6.2.2.23 Aktivita	Vypracovanie aktualizácie územného plánu obce. Spracovanie územného plánu.
Opatrenie 6.2.2.24 Aktivita	Spracovanie energetickej štúdie a štúdie uskutočniteľnosti zmeny palivovej základne obce. Spracovanie štúdií.
Opatrenie 6.2.2.25 Aktivita	Ochrana zdrojov pitnej vody Grúň, Podbukovina. Ochrana zdrojov pitnej vody.

6.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Ciel' 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivita	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivita	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Opatrenie 6.3.1.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.
Aktivita	Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok.
Opatrenie 6.3.1.4	Výstavba kompostoviska.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality a výstavba kompostoviska.
Opatrenie 6.3.1.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality a výstavba ZD.

Ciel' 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP.
Aktivita	Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou. Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Ciel' 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističky odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.
Aktivita	Výstavba kanalizačnej siete. Napojenie domácností. Napojenie na kanalizáciu v Trstenej.
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivita	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete. Pravidelný monitoring vodovodnej siete.
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).
Aktivita	Rekultivácia existujúcich koryt vodných tokov v obci. Pravidelný monitoring.
Opatrenie 6.3.3.4	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Výkon pozemných prác. Výstavba kanalizácie.
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..
Opatrenie 6.3.3.6	Regulácia koryt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.
Aktivita	Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Spevnenie a regulácia koryt miestnych potokov.

Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivita	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

6.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriaďovať zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom opatrovateľskej služby, domov dôchodcov).
Aktivita	Výber vhodnej alternatívny zariadení. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budov pre zariadenia poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie obecnej pracovne.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie pracovne.
Opatrenie 6.4.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázaných.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov. Obstaranie vnútorného vybavenia.

Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Aktivita	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivita	Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.
Aktivita	Analýza dopytu po uvedených službách. Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.
Aktivita	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.
Aktivita	Analýza dopytu po uvedených službách Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých.
Aktivita	Príprava priestorového vybavenia. Príprava materiálneho vybavenia.

6.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.1.1 Aktivity	Zriadenie priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania. Spracovanie technickej dokumentácie. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.5.1.2 Aktivity	Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy. Výber vhodného dodávateľa. Nákup zariadení.
Opatrenie 6.5.1.3 Aktivity	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove materskej školy. Rekonštrukcia sociálnych zariadení.
Opatrenie 6.5.1.4 Aktivity	Vybudovanie športového ihriska pre potreby základnej a materskej školy. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber vhodnej lokality. Výstavba ihriska.
Opatrenie 6.5.1.5 Aktivity	Rekonštrukcia kuchyne v základnej škole. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia kuchyne a obstaranie nového zariadenia.
Opatrenie 6.5.1.6 Aktivity	Zriadenie nových počítačových učební v základnej škole. Nákup výpočtovej techniky.
Opatrenie 6.5.1.7 Aktivity	Vybavenie miestností prezentačnou technikou - PC s dataprojektorom. Nákup prezentačnej a výpočtovej techniky.
Opatrenie 6.5.1.8 Aktivity	Zriadenie hudobnej učebne v budove základnej školy. Zariadenie priestorov. Obstaranie hudobných pomôcok a nástrojov.
Opatrenie 6.5.1.9 Aktivity	Rekonštrukcia areálu základnej školy. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia areálu.
Opatrenie 6.5.1.10 Aktivity	Vybudovanie triedy v prírode. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba triedy.
Opatrenie 6.5.1.11 Aktivity	Rekonštrukcia kotolne základnej školy. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia kotolne.

Ciel' 6.5.2. Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.	
Opatrenie 6.5.2.1 Aktivity	Výbudovanie športovej infraštruktúry. Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.2.2 Aktivity	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia infraštruktúry.
Opatrenie 6.5.2.3 Aktivity	Výstavba cykloturistických trás. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba trás.
Opatrenie 6.5.2.4 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.5 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.6 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.7 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 6.5.2.8 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.

6.6 KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Cieľ 6.6.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.	
Opatrenie 6.6.1.1 Aktivita	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry na viacúčelové kultúrne zariadenie. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia infraštruktúry.
Opatrenie 6.6.1.2 Aktivita	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu. Výber vhodných objektov. Výriešenie vlastníckych vzťahov. Rekonštrukcia a vybavenie expozícií.
Opatrenie 6.6.1.3 Aktivita	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.6.1.4 Aktivita	Budovanie remeselníckych dvorov. Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora. Zabezpečenie personálnych kapacít. Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
Opatrenie 6.6.1.5 Aktivita	Výbudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva. Zabezpečenie personálnych kapacít. Výber vhodných trás. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výstavby.
Opatrenie 6.6.1.6 Aktivita	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike. Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.
Opatrenie 6.6.1.8 Aktivita	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď.. Personálne zabezpečenie.
Cieľ 6.6.2 Organizačné zabezpečenie	
Opatrenie 6.6.2.1 Aktivita	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
Cieľ 6.6.3 Propagácia v oblasti kultúry	
Opatrenie 6.6.3.1 Aktivita	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 6.6.3.2 Aktivita	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie bulletinu.
Opatrenie 6.6.3.3 Aktivita	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

6.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Cieľ 6.8.1 Účinná propagácia obce.	
Opatrenie 6.8.1.1 Aktivita	Aktualizácia samostatnej www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Pribežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 6.8.1.2 Aktivita	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 6.8.1.3 Aktivita	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.
Cieľ 6.8.2 Rekreačno - relaxačné zázemie obce.	
Opatrenie 6.8.2.1 Aktivita	Vybudovanie oddychových zón obce. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie zón.
Opatrenie 6.8.2.2 Aktivita	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl. Výstavba chodníkov.
Opatrenie 6.8.2.3 Aktivita	Vybudovanie športovej infraštruktúry. Výber vhodnej lokality. Výstavba infraštruktúry.
Cieľ 6.8.3 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.	
Opatrenie 6.8.3.1 Aktivita	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 6.8.3.2 Aktivita	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ. Zabezpečenie personálnych kapacít.

7 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brezovica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

7.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.	
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.	počet vypracovaných stratégií, počet informovaných subjektov, počet podporených subjektov,
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry.	objem preinvestovaných prostriedkov v SKK, počet novozaložených podnikov, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.	m ² zrekonštruovaných plôch pre remeselné dielne, počet novovytvorených pracovných miest, objem vyprodukovanej produkcie v SKK za rok,
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.	výška prostriedkov prerozdelená v rámci podpory, počet vyškolených remeselníkov, počet novovytvorených pracovných miest,

Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.	počet informovaných subjektov, výška prostriedkov preinvestovaných do zlepšenia informovanosti,
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	počet nových založených podnikateľských subjektov, počet novovytvorených pracovných miest, ekonomická aktivita obce, miera nezamestnanosti v obci,
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obce typické.	počet nových založených podnikateľských subjektov, počet novovytvorených pracovných miest, objem vyprodukovaného tovaru/služieb v SKK za rok,
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	objem preinvestovaných SKK, zvýšenie produktivity, zvýšenie objemu vypestovanej produkcie v SKK, počet pracovných miest udržiavaných v dôsledku investícií do moderných technológií,
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	počet nových založených podnikateľských subjektov, počet novovytvorených pracovných miest, ekonomická aktivita obce, miera nezamestnanosti v obci, objem vyprodukovaného HDP v dôsledku finančnej podpory MSP,
Opatrenie 6.1.1.10	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.	zvýšenie produktivity, objem vyprodukovaného HDP v SKK, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.11	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskeho dvora PD.	zvýšenie produktivity, objem vyprodukovaného HDP v SKK, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.12	Nákup novej technológie do hospodárskeho dvora PD.	zvýšenie produktivity, objem vyprodukovaného HDP v SKK, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.13	Rozšírenie výroby v podnikoch drevosporacujúceho priemyslu.	zvýšenie produktivity, objem vyprodukovaného HDP v SKK, počet novovytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.14	Výstavba reštauračného zariadenia - Pizzeria.	stravovacie kapacity v osobách, počet vydaných jedál/deň, počet nových návštevníkov obce, tržby z predaja turistických služieb, počet vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.15	Rozvoj agroturistiky - zriadenie chovu koní s príslušenstvom a ubytovacích zariadení.	počet zriadených ubytovacích kapacít, počet nových návštevníkov obce, tržby z predaja turistických služieb, počet vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.1.1.16	Realizácia ubytovania penziónového typu.	počet novozriadených ubytovacích kapacít, obsadenosť kapacít v osobách/rok, počet nových návštevníkov obce, tržby z predaja turistických služieb, počet vytvorených pracovných miest,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu	
Opatrenia 6.1.2.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	zvýšenie poľnohospodárskej produkcie, zvýšenie konkurencieschopnosti produkcie, zvýšenie tržieb z produkcie, počet zachovaných pracovných miest,
Opatrenia 6.1.2.2	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky – hlavne textilný priemysel a poľnohospodárstvo.	výška investícií v SKK, počet nových pracovných miest, zvýšenie tvorby HDP v SKK, tržby z predaja produkcie,
Opatrenia 6.1.2.3	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu.	počet podporených podnikateľských subjektov, počet nových pracovných miest, tržby z predaja produkcie,

7.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry	

Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci.	počet zrekonštruovaných zastávok SAD,
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov,
Opatrenie 6.2.1.3	Budovanie miestnych cyklotrás.	km vybudovaných cyklotrás,
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atrakcie.	km vybudovaných cyklotrás,
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba prepájajúcej cesty obce s obcou Liesek.	km novovybudovanej komunikácie, počet nových návštevníkov, hustota dopravy, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.	km novovybudovanej komunikácie, km novovybudovaných chodníkov, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec z Trstenej do obce v troch úsekoch.	km zrekonštruovanej komunikácie, počet vytvorených parkovacích miest, hustota dopravy,
Opatrenie 6.2.1.8	Budovanie parkoviska pri starom cintoríne.	Počet vytvorených parkovacích miest, km novovybudovanej komunikácie, počet dočasne vytvorených pracovných miest,
Opatrenie 6.2.1.9	Výstavba komunikácie a parkoviska pri novom cintoríne.	km novovybudovanej komunikácie, počet nových návštevníkov, hustota dopravy, počet dočasne vytvorených pracovných miest,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.	m ² upravených plôch pre IBV,
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.	km novovybudovaného miestneho vodovodu, počet pripojených domácností,
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia v jednotlivých obci.	osvetlenie obce v %, zníženie spotreby elektrickej energie v dôsledku rekonštrukcie verejného osvetlenia,
Opatrenie 6.2.2.4	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.	počet novopripojených domácností, km novovybudovanej kanalizačnej siete, m ³ odvedenej splaškovej vody,
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.	m ² upravených verejných plôch, ks vysadených nových okrasných krovín a stromov,
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	počet zrekonštruovaných mostov, počet zrekonštruovaných lávok,
Opatrenie 6.2.2.7	Napojenie na kanalizáciu v Trstenej	počet novopripojených domácností, km novovybudovanej kanalizačnej siete, m ³ vyčistenej splaškovej vody,
Opatrenie 6.2.2.8	Regulácia korýt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.	km zregulovaných a upravených korýt miestnych tokov,
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	počet novopripojených domácností, km novovybudovanej kanalizačnej siete, m ³ odvedenej zrážkovej vody,
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.	informovanosť obce v %, počet novonainštalovaných reproduktív,
Opatrenie 6.2.2.11	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.	km novovybudovanej elektrickej siete, KW/h spotrebovanej el. energie, počet pripojených subjektov,
Opatrenie 6.2.2.12	Rekonštrukcia obecného úradu.	Zníženie koeficientu prestupu tepla, m ² zrekonštruovanej strešnej krytiny, m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,
Opatrenie 6.2.2.13	Zabezpečenie vysokorýchlostného Internetu.	počet novopripojených domácností, počet pripojených podnikateľských subjektov,
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia obecného cintorína.	m ² upravených verejných plôch, počet nových lavíc pre oddych, počet nových návštevníkov, km oplotenia cintorína, km novovybudovaných chodníkov,
Opatrenie 6.2.2.15	Iluminácia historických objektov v obci.	Počet iluminovaných objektov,
Opatrenie 6.2.2.16	Doplniť a udržiavať brehové porasty	počet vysadených krov a drevín,

	vodných tokov.	m ² upravených verejných plôch, počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.2.2.17	Výstavba nového cintorína.	m ² nového cintorína, počet vysadených krov a drevín, m ² upravených verejných plôch,
Opatrenie 6.2.2.18	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov.	počet vysadených krov a drevín, m ² upravených verejných plôch, počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.2.2.19	Rekonštrukcia vybraných vetiev miestneho vodovodu.	km rekonštruovaného miestneho vodovodu,
Opatrenie 6.2.2.20	Výstavba domu smútku v novom cintoríne.	Počet uskutočnených obradov,
Opatrenie 6.2.2.21	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií.	kW vyprodukovanej alternatívnej energie, SKK z predaja energie,
Opatrenie 6.2.2.22	Rozšírenie elektrických rozvodov NN.	km novovybudovanej elektrickej siete, KW/h spotrebovanej el. energie, počet pripojených subjektov,
Opatrenie 6.2.2.23	Vypracovanie aktualizácie územného plánu obce.	Počet vypracovaných strategických dokumentov,
Opatrenie 6.2.2.24	Spracovanie energetickej štúdie a štúdie uskutočniteľnosti zmeny palivovej základne obce.	Počet vypracovaných strategických dokumentov,
Opatrenie 6.2.2.25	Ochrana zdrojov pitnej vody Grúň, Podbukovina.	Počet ochránených vodných drojov,

7.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	zníženie odpadov v tonách, SKK zo separovaného odpadu,
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	objem vyseparovaného odpadu v tonách, SKK zo separovaného odpadu,
Opatrenie 6.3.1.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.	m ³ rekultivovanej plochy čiernych skládok,
Opatrenie 6.3.1.4	Výstavba kompostoviska.	objem uskladneného odpadu v tonách,
Opatrenie 6.3.1.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	objem vyseparovaného odpadu v tonách, SKK zo separovaného odpadu, počet nových pracovných miest,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo	
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	počet vypracovaných koncepcií, počet poučených subjektov,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd	
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističiek odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.	m ³ vyčistenej splaškovej vody prostredníctvom ČOV, m ³ odvedenej splaškovej vody kanalizáciou, bm novovybudovanej kanalizačnej siete, počet novopripojených domácností,
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	bm zrekonštruovaného vodovodu,
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).	bm obnovených starých koryt,
Opatrenie 6.3.3.4	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	počet novopripojených domácností, km novovybudovanej kanalizačnej siete, m ³ odvedenej zrážkovej vody,

Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.	km upravených korýt, počet vytvorených podrov, km vytvorených protizáplavových hrádzí,
Opatrenie 6.3.3.6	Regulácia korýt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.	km zregulovaných a upravených korýt miestnych tokov,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia	
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie,

7.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.	
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriaďovať zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom opatrovateľskej služby, domov dôchodcov).	Počet nových sociálnych služieb, m ² plochy pre zariadenie sociálnych služieb, kapacita zariadenia v osobách, využitelnosť kapacity v %, počet klientov, počet nových pracovných miest,
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie obecnej práčovne.	Počet stálych klientov, SKK z predaja služieb,
Opatrenie 6.4.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.	kapacita zariadenie v osobách, počet stálych stravníkov, počet novovytvorených pracovných miest, počet vydaných jedál denne,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.	
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	počet ošetrovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.	počet informovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	zlepšenie dostupnosti v čase, zvýšenie počtu ošetrovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	počet ošetrovaných pacientov,
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.	zvýšenie kvality poskytovanej služby cez index spokojnosti,
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizovanú skupinu občanov a týrané ženy.	počet novoposkytovaných služieb, počet nových zákazníkov,
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých.	Počet členov klubu, Počet uskutočnených pravidelných podujatí,

7.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.	
Opatrenie 6.5.1.1	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.	Počet vybavených budov, Počet uskutočnených školení,
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.	zlepšenie materiálneho vybavenia,
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove základnej školy.	Zvýšenie kapacity zariadení, m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,
Opatrenie 6.5.1.4	Vybudovanie športového ihriska pre potreby základnej a materskej školy.	m ² vybudovaných ihrísk, 15x24m ihrisko sumelou travou
Opatrenie 6.5.1.5	Rekonštrukcia kuchyne v ZŠ.	počet vydaných jedál, priemerný počet stravníkov, počet nových pracovných síl, celková kapacita stravovacieho zariadenia v osobách,
Opatrenie 6.5.1.6	Zriadenie nových počítačových učební v základnej škole.	bm novej dátovej siete, zvýšenie dátového toku v %,

		celková prenosová kapacita v Mb / s,
Opatrenie 6.5.1.7	Vybavenie miestností prezentačnou technikou - PC s dataprojektorom.	počet žiakov v ZŠ, využitelnosť zariadení v hodinách / rok, zlepšenie výchovno - vzdelávacích výsledkov v %,
Opatrenie 6.5.1.8	Zriadenie hudobnej učebne v budove základnej školy.	Počet zriadených miestností, Počet žiakov v hudobnej učebni,
Opatrenie 6.5.1.9	Rekonštrukcia areálu základnej školy.	ha upravených verejných plôch, počet osadených lavičiek, km zrekonštruovaných chodníkov,
Opatrenie 6.5.1.10	Vybudovanie triedy v prírode.	kapacita triedy, počet
Opatrenie 6.5.1.11	Rekonštrukcia kotolne základnej školy.	Zvýšenie výkonu v kW,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.5.2.	Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky	výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 6.5.2.1	Vybudovanie športovej infraštruktúry.	m ² vybudovaných ihrísk,
Opatrenie 6.5.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci.	Počet zrekonštruovaných osôb,
Opatrenie 6.5.2.3	Výstavba cykloturistických trás.	km vybudovaných trás,
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.	SKK vyčlenených na šport,
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	SKK vyčlenených na podporu športu, počet podporených podujatí,
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	počet podporených zdravotne postihnutých,
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.	počet podporených osôb, SKK na podporu športu,
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiaci v oblasti telesnej kultúry.	počet spolupracujúcich FO a PO,

7.6 KULTÚRA

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.	
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry na viacúčelové kultúrne zariadenie.	počet zrekonštruovaných kultúrnych zariadení, počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov podujatí,
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.	počet zriadených expozícií, počet návštevníkov expozície,
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.	počet uzatvorených kontraktov, počet kontaktov,
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.	počet remeselníckych dvorov, počet návštevníkov, objem vyrobenej produkcie,
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrneho – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.	km vybudovaných turistických trás, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.	počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov podujatí,
Opatrenie 6.6.1.7	Výstavba amfiteátra.	počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov podujatí,
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných	počet podujatí,

	kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..požiarnicke súťaže	počet návštevníkov podujatí,
--	---	------------------------------

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie	
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti kultúrnych podujatí,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry	
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti obce,
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti obce,
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	počet prístupov na www,

7.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.	
Opatrenie 6.8.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.	počet prístupov na www,
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.	počet vytlačených a distribuovaných publikácií, zvýšenie návštevnosti obce,
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.	počet oslovených CR, počet vypracovaných koncepcií,

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory
Cieľ 6.8.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.	
Opatrenie 6.8.2.1	Vybudovanie oddychových zón obce.	m ² oddychových zón, počet návštevníkov,
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.	Km vybudovaných chodníkov, Počet osadených tabúl, Počet nových návštevníkov obce,
Opatrenie 6.8.2.3	Vybudovanie športovej infraštruktúry.	m ² ihrísk, počet ihrísk podľa jednotlivých športov, počet návštevníkov,

8 AKČNÝ A FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja kraja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v režii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce.

8.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer				
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.				
Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce				
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie analýzy možností rozvoja podnikateľských aktivít v obci.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
	Analýza a priebežná aktualizácia verejných výdavkových programov pre podporu podnikania.	15	rozpočet obce	podnikateľské subjekty, obec
	Prezentácia foriem podpory podnikateľských subjektov zo strany obce.	podľa potreby	-	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Spracovanie technickej dokumentácie.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov – inžinierske siete.	50 000	rozpočet obce, vládne výdavkové programy	podnikateľské subjekty, obec
	Výstavba výrobných a montážnych hál.	50 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia vybraných budov v obceniom vlastníctve a ich príprava na prenájom podnikateľským subjektom.	200	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	obec, podnikateľské subjekty, obyvateľia
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych a technických kapacít na poskytovanie informačných a poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet obce	obce, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obce, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obce, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obcotypické.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselných dvorov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce,	obec Brezovica
	Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vyriešenie vlastníckych vzťahov.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia priemyselných zón.	20 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
	Spracovanie podnikateľského zámeru obce.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
	Príprava podmienok pre založenie podnikateľského subjektu.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
	Založenie podnikateľského subjektu.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.10	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty

	Rekonštrukcia vodovodných sietí, odpadovej infraštruktúry, elektrických rozvodov.	15 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia cestnej infraštruktúry.	10 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.11	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskeho dvora PD.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	250	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia hál a budov.	60 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.12	Nákup novej technológie do hospodárskeho dvora PD.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.	60	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Obstaranie technológie.	30 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.13	Rozšírenie výroby v podnikoch drevospracujúceho priemyslu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie podnikateľského plánu.	50	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Uskutočnenie verejného obstarávania.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Nákup technológií.	10 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.14	Výstavba reštauračného zariadenia - Pizzeria.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie podnikateľského plánu.	90	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	80	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty

	Zriadenie reštaurácie.	3 500	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.15	Rozvoj agroturistiky - zriadenie chovu koní s príslušenstvom a ubytovacích zariadení.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a podnikateľského plánu.	140	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Výstavba hospodárskej časti.	6 500	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Výstavba ubytovacej časti.	10 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie chovu.	1 500	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.1.1.16	Realizácia ubytovania penziónového typu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.	200	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Výber a príprava vhodnej lokality.	4 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Výstavba zariadenia.	9 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
	Výstavba príslušenstva - príjazdové cesty, parkovacie plochy, verejné priestranstvá.	2 000	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty
Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu			
Opatrenia 6.1.2.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok - poľnohospodárskeho družstva.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na tento účel.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenia 6.1.2.2	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenia 6.1.2.3	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora spracovateľov miestnych surovín finančnými a nefinančnými opatreniami.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Podpora rozvoja živnostenského podnikania, ktoré sa zameriava hlavne na využívanie miestnej surovinovej základne.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	podnikateľské subjekty, obec
	Vytvorenie vhodného daňového prostredia pre uvedené podnikateľské subjekty.	podľa možností	rozpočet obce,	podnikateľské subjekty, obec

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.1.1.1	25	21	14	7	6	0	0,6	4	0
Opatrenie 6.1.1.2	100500	82 913	55 275	27 638	25 125	0	2 512,5	17 588	0
Opatrenie 6.1.1.3	200	165	110	55	50	0	5,0	35	0
Opatrenie 6.1.1.8	20 150	13 098	8 060	5 038	5 038	0	0	7 053	0
Opatrenie 6.1.1.10	25 150	16 348	10 060	6 288	6 288	0	0	8 803	0
Opatrenie 6.1.1.11	60 250	39 163	24 100	15 063	15 063	0	0	21 088	0
Opatrenie 6.1.1.12	30 060	19 539	12 024	7 515	7 515	0	0	10 521	0
Opatrenie 6.1.1.13	10 050	6 533	4 020	2 513	2 513	0	0	3 518	0
Opatrenie 6.1.1.14	3 670	2 386	1 468	918	918	0	0	1 285	0
Opatrenie 6.1.1.15	18 140	11 791	7 256	4 535	4 535	0	0	6 349	0
Opatrenie 6.1.1.16	15 200	9 880	6 080	3 800	3 800	0	0	5 320	0
Opatrenia 6.1.2.1	20 000	16 500	11 000	5 500	5 000	0	500,0	3 500	0
Spolu	303 395	218 334	139 467	78 867	75 849	0	3 018	85 061	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce											
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.										
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry.										
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.										

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	17108	13673	9031	4642	4277	0	365	3435	0
2008	24313	18356	11913	6443	6078	0	365	5956	0
2009	51425	35979	22758	13221	12856	0	365	15446	0
2010	57738	40082	25283	14799	14434	0	365	17655	0
2011	57731	40077	25280	14797	14433	0	365	17654	0
2012	50526	35394	22398	12996	12632	0	365	15132	0
2013	23414	17771	11553	6218	5853	0	365	5643	0
2014	17101	13668	9028	4640	4275	0	365	3434	0
2015	2020	1667	1111	556	505	0	51	354	0
2016	2020	1667	1111	556	505	0	51	354	0
Spolu	303395	218334	139467	78867	75849	0	3018	85061	0

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2007 - 2016	70
-----------------------------------	----

	1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike	
	1.5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	
	1.6 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania	
	1.7 Podpora druhospracovateľského potravinárskeho priemyslu	
2 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaistujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer				
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj regiónu a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia.				
Cieľ 6.2.1		Rozvoj dopravnej infraštruktúry		
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Rekonštrukcia zastávok.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.	4 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.3	Budovanie miestnych cyklotrás.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba cyklotrás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atrakcie.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba cyklotrás.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba prepájajúcej cesty obce s obcou Liesek.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba cesty.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba infraštruktúry.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec z Trstenej do obce v troch úsekoch.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VÚC, ŠF EÚ	VÚC
	Rekonštrukcia cestných komunikácií.	podľa potreby	VÚC, ŠF EÚ	VÚC
Opatrenie 6.2.1.8	Budovanie parkoviska pri starom cintoríne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba parkoviska.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.1.9	Výstavba komunikácie a parkoviska pri novom cintoríne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba infraštruktúry.	550	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry			
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánov obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.	3 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Analýza technického stavu vodovodnej siete.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica

	Výber dodávateľa na výkon prác.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Dostavba vodovodných sietí.	4 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.4	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Výkon pozemných prác.	7 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Výstavba kanalizácie.	10 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Úprava verejných plôch.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Rekonštrukcia mostov a lávok.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.7	Napojenie na kanalizáciu v Trstenej.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Napojenie na kanalizáciu.	7 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.8	Regulácia korýt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Spevnenie a regulácia koryt miestnych potokov.	10 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	150	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Výkon pozemných prác.	7 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Výstavba kanalizácie.	8 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.11	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Rozšírenie VN rozvodov.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
Opatrenie 6.2.2.12	Rekonštrukcia obecného úradu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Realizácia rekonštrukčných prác – zateplenie budovy, výmena okien.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.13	Zabezpečenie vysokorychlostného Internetu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodného riešenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, obyvatelia
	Výber poskytovateľa Internetových služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, obyvatelia
	Inštalácia zariadení a pripojenie domácností.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, obyvatelia
Opatrenie 6.2.2.14	Rekonštrukcia obecného cintorína.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výkon rekonštrukčných prác.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.15	Iluminácia historických objektov v obci.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia osvetľovacej techniky.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.16	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.17	Výstavba nového cintorína.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výsadba zelene a výstavba oplotenia.	1 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.18	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych dvorov, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výsadba zelene.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.19	Rekonštrukcia vybraných vetiev miestneho vodovodu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza technického stavu vodovodnej siete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výber dodávateľa na výkon prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Rekonštrukcia vodovodných sietí.	3 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.20	Výstavba domu smútku v novom cintoríne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba domu smútku.	2 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.21	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.22	Rozšírenie elektrických rozvodov NN.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Výkon pozemných prác.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
	Rozšírenie el. rozvodov.	podľa potreby	SE, a.s., ŠF EÚ,	SE, a.s.
Opatrenie 6.2.2.23	Vypracovanie aktualizácie územného plánu obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie územného plánu.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica

Opatrenie 6.2.2.24	Spracovanie energetickej štúdie a štúdie uskutočniteľnosti zmeny palivovej základne obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie štúdií.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.2.2.25	Ochrana zdrojov pitnej vody Grúň, Podbukovina.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Ochrana zdrojov pitnej vody.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.2.1.1	250	250	175	75	63	0	13	0	0
Opatrenie 6.2.1.2	4 100	4 100	2 870	1 230	1 025	0	205	0	0
Opatrenie 6.2.1.3	30	30	21	9	8	0	2	0	0
Opatrenie 6.2.1.4	380	380	266	114	95	0	19	0	0
Opatrenie 6.2.1.5	10 350	10 350	7 245	3 105	2 588	0	518	0	0
Opatrenie 6.2.1.6	1 560	1 560	1 092	468	390	0	78	0	0
Opatrenie 6.2.1.8	540	540	378	162	135	0	27	0	0
Opatrenie 6.2.1.9	590	590	413	177	148	0	30	0	0
Opatrenie 6.2.2.1	3 700	3 700	2 590	1 110	925	0	185	0	0
Opatrenie 6.2.2.2	4 000	3 300	2 200	1 100	1 000	0	100,0	700	0
Opatrenie 6.2.2.3	1 080	1 080	756	324	270	0	54	0	0
Opatrenie 6.2.2.4	17 000	14 025	9 350	4 675	4 250	0	425,0	2 975	0
Opatrenie 6.2.2.5	450	450	315	135	113	0	23	0	0
Opatrenie 6.2.2.6	870	870	609	261	218	0	44	0	0
Opatrenie 6.2.2.7	7 100	5 858	3 905	1 953	1 775	0	177,5	1 243	0
Opatrenie 6.2.2.8	10 200	10 200	7 140	3 060	2 550	0	510	0	0
Opatrenie 6.2.2.9	15 150	12 499	8 333	4 166	3 788	0	378,8	2 651	0
Opatrenie 6.2.2.10	500	500	350	150	125	0	25	0	0
Opatrenie 6.2.2.12	800	800	560	240	200	0	40	0	0
Opatrenie 6.2.2.14	240	240	168	72	60	0	12	0	0
Opatrenie 6.2.2.15	50	50	35	15	13	0	3	0	0

Opatrenie 6.2.2.16	300	300	210	90	75	0	15	0	0
Opatrenie 6.2.2.17	1 100	1 100	770	330	275	0	55	0	0
Opatrenie 6.2.2.18	240	240	168	72	60	0	12	0	0
Opatrenie 6.2.2.19	3 000	3 000	2 100	900	750	0	150	0	0
Opatrenie 6.2.2.20	2 060	2 060	1 442	618	515	0	103	0	0
Opatrenie 6.2.2.23	150	150	105	45	38	0	8	0	0
Opatrenie 6.2.2.24	100	100	70	30	25	0	5	0	0
Opatrenie 6.2.2.25	90	90	63	27	23	0	5	0	0
Spolu	85 980	78 411	53 699	24 713	21 495	0	3 218	7 569	0

Časový horizont uskutočnenia											
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry											
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia zastávok SAD v obci.										
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.										
Opatrenie 6.2.1.3	Budovanie miestnych cyklotrás.										
Opatrenie 6.2.1.4	Budovanie miestnych turistických cyklotrás prepájajúcich obce mikroregiónu a historické a prírodné atraktivity.										
Opatrenie 6.2.1.5	Výstavba prepájajúcej cesty obce s obcou Liesek.										
Opatrenie 6.2.1.6	Budovanie parkovísk a cestnej infraštruktúry k sociálnej a športovej infraštruktúre.										
Opatrenie 6.2.1.7	Rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec z Trstenej do obce v troch úsekoch.										
Opatrenie 6.2.1.8	Budovanie parkoviska pri starom cintoríne.										
Opatrenie 6.2.1.9	Výstavba komunikácie a parkoviska pri novom cintoríne.										
Cieľ 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry											
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánov obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.										
Opatrenie 6.2.2.2	Dostavba miestneho vodovodu.										
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.										
Opatrenie 6.2.2.4	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete v obci.										
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch v obci.										
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.										
Opatrenie 6.2.2.7	Napojenie na kanalizáciu v Trstenej.										
Opatrenie 6.2.2.8	Regulácia korýt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.										
Opatrenie 6.2.2.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.										
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.										
Opatrenie 6.2.2.11	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.										

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	9774	8740	5956	2784	2443	0	341	1034	0
2008	14603	13569	9336	4233	3651	0	582	1034	0
2009	14728	13694	9423	4271	3682	0	589	1034	0
2010	14728	13694	9423	4271	3682	0	589	1034	0
2011	10255	9396	6443	2954	2564	0	390	859	0
2012	6720	5861	3968	1893	1680	0	213	859	0
2013	6570	5711	3863	1848	1643	0	206	859	0
2014	6570	5711	3863	1848	1643	0	206	859	0
2015	1664	1664	1165	499	416	0	83	0	0
2016	370	370	259	111	93	0	19	0	0
Spolu	85980	78411	53699	24713	21495	0	3218	7569	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program INFORMATIZÁCIA SPOLOČNOSTI	
Prioritné osi programu	Fond
1 Efektívna elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb vrátane informatizácie zdravotníctva	ERDF
2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	ERDF
3 Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	ERDF
4 Technická pomoc	ERDF

78

1 Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry	1.1 Modernizácia a rozvoj železničných tratí (TEN -T + ostatné)	KF
2 Rozvoj cestnej infraštruktúry (TEN -T)	2.1 Výstavba diaľnic (TEN -T)	KF
3 Modernizácia a rozvoj infraštruktúry intermodálnej prepravy	3.1 Výstavba základnej siete verejných terminálov intermodálnej prepravy	KF
5 Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry (rýchlostné cesty a cesty I. triedy)	5.1 Výstavba rýchlostných komunikácií	ERDF
	5.2 Modernizácia a výstavba ciest I. triedy	ERDF
6 Rozvoj verejnej osobnej dopravy	6.1 Rozvoj železničnej a autobusovej verejnej osobnej dopravy	ERDF
7 Technická pomoc		KF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer				
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.				
Cieľ 6.3.1		Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom		
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	20/rok	rozpočet obce	obec Brezovica
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica

	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.3.2.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	obec Brezovica
	Likvidácia skládok.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Opatrenie 6.3.2.4	Výstavba kompostoviska.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, MŽP SR	obec Brezovica
	Výber vhodnej lokality a výstavba kompostoviska.	1 500	rozpočet obce, MŽP SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.3.2.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba zberného dvora.	2 000	rozpočet obce, MŽP SR	obec Brezovica
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo			
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	obec Brezovica
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd			
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističiek odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kanalizačnej siete.	24 100	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Napojenie domácností.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Napojenie na kanalizáciu v Trstenej.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Rekultivácia existujúcich korýt vodných tokov v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
	Pravidelný monitoring.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
Opatrenie 6.3.3.4	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	150	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Výkon pozemných prác.	7 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
	Výstavba kanalizácie.	8 000	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., obec Brezovica
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..	15 000	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.3.3.6	Regulácia korýt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
	Spevnenie a regulácia korýt miestnych potokov.	20 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia			
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	obec, obyvatelia

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.3.2.4	1 560	1 560	1 092	468	390	0	78	0	0
Opatrenie 6.3.2.5	2 000	2 000	1 400	600	500	0	100	0	0
Opatrenie 6.3.3.1	24 100	19 883	13 255	6 628	6 025	0	602,5	4 218	0
Opatrenie 6.3.3.4	15 150	12 499	8 333	4 166	3 788	0	378,8	2 651	0
Opatrenie 6.3.3.5	15 300	15 300	10 710	4 590	3 825	0	765	0	0
Opatrenie 6.3.3.6	20 500	20 500	14 350	6 150	5 125	0	1 025	0	0
Spolu	78 610	71 741	49 140	22 602	19 653	0	2 949	6 869	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom										
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.										
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.										
Opatrenie 6.3.2.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.										
Opatrenie 6.3.2.4	Výstavba kompostoviska.										
Opatrenie 6.3.2.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.										
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo										
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.										
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd										
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť dostavbu kanalizačnej siete a spustenie čističiek odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.										
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.										
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozadržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).										
Opatrenie 6.3.3.4	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.										
Opatrenie 6.3.3.5	Výstavba protizáplavových opatrení.										
Opatrenie 6.3.3.6	Regulácia koryt miestnych tokov Trsteník a Brezovica.										
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia										
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.										

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	spolu D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	7019	6687	4629	2058	1755	0	304	331	0
2008	24674	22234	15180	7054	6168	0	885	2440	0
2009	24674	22234	15180	7054	6168	0	885	2440	0
2010	10844	10512	7307	3206	2711	0	495	331	0
2011	5719	5387	3719	1668	1430	0	239	331	0
2012	1894	1562	1042	521	473	0	47	331	0
2013	1894	1562	1042	521	473	0	47	331	0
2014	1894	1562	1042	521	473	0	47	331	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	78610	71741	49140	22602	19653	0	2949	6869	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd a protipovodňová ochrana	1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou	ERDF/KF
	1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd	
	1.3 Zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami	
	1.4 Sledovanie a hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd	
2 Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	2.1 Ochrana ovzdušia	ERDF/KF
	2.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	
	2.3 Ochrana ozónovej vrstvy Zeme	
3 Odpadové hospodárstvo	3.1 Podpora technológií minimalizujúcich vznik odpadov pri výrobe	ERDF/KF
	3.2 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu	
	3.3 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov	
	3.4 Nakladanie s vybranými druhmi nebezpečných odpadov	
	3.5 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov	
4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	4.1 Programy starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programy záchrany pre kriticky ohrozené rastliny a živočíchy vrátane monitoringu druhov a biotopov	ERDF
	4.2 Infraštruktúra ochrany prírody a krajiny	
	4.3 Informačné a propagačné aktivity	
5 Technická pomoc		KF

8.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO**Strategický zámer**

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbieť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Cieľ 6.4.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenie 6.4.1.1	Výbudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom opatrovateľskej služby, domov dôchodcov).			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadení.	podľa potreby	-	obec Brezovica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	obec Brezovica

	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budov pre zariadenia poskytujúce sociálne služby.	10000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	obec Brezovica
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie obecnej pracovne.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Zriadenie pracovne.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.4.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Obstaranie vnútorného vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.			
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	súkromné subjekty
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec Brezovica
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec Brezovica
	Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec Brezovica
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, n.o.	obec, n.o.
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec, n.o.
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec, n.o.
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	obec, n.o.
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava priestorového vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Príprava materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.4.1.1	10150	10 150	7 105	3 045	2 538	0	508	0	0
Opatrenie 6.4.1.2	1 560	1 560	1 092	468	390	0	78	0	0
Spolu	11 710	11 710	8 197	3 513	2 928	0	586	0	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.										
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom opatrovateľskej služby, domov dôchodcov).										
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie obecnej práčovne.										
Opatrenie 6.4.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázaných.										
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.										
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.										
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.										
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.										
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.										
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.										
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.										
Opatrenie 6.4.2.7	Zriadenie klubu mladých.										

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	2928	2928	2049	878	732	0	146	0	0
2009	2928	2928	2049	878	732	0	146	0	0
2010	2928	2928	2049	878	732	0	146	0	0
2011	2928	2928	2049	878	732	0	146	0	0

2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	11710	11710	8197	3513	2928	0	586	0	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNA INKLÚZIA		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti	ESF
	1.2 Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	
	1.3 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	
	1.4 Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života a starostlivosti o malé deti	
	1.5 Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy a mimovládnych neziskových organizácií	
3 Technická pomoc		ESF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program ZDRAVOTNÍCTVO		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Modernizácia zdravotníctva	1.1 Reštrukturalizácia, rozširovanie a modernizácia zdravotníckych zariadení	ERDF
	1.2 Informovanosť občanov	
	1.3 Zvýšenie informatizácie zdravotníctva	
2 Technická pomoc		ERDF

8.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Strategický zámer				
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia škôl. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.				
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.			
Opatrenie 6.5.1.1	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Zabezpečenie priestorov.	700	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodného dodávateľa.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Nákup zariadení.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove materskej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia sociálnych zariadení.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.4	Vybudovanie športového ihriska pre potreby základnej a materskej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Výber vhodnej lokality.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Výstavba ihriska.	3 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.5	Rekonštrukcia kuchyne v základnej škole			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Rekonštrukcia kuchyne a obstaranie nového zariadenia.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.6	Zriadenie nových počítačových učební v základnej škole.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup výpočtovej techniky.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.7	Vybavenie miestností prezentačnou technikou - PC s dataprojektorom.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup prezentačnej a výpočtovej techniky.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.8	Zriadenie hudobnej učebne v budove základnej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zariadenie priestorov.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Obstaranie hudobných pomôcok a nástrojov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.9	Rekonštrukcia areálu základnej školy.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Rekonštrukcia areálu.	2 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.10	Vybudovanie triedy v prírode.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	25	rozpočet obce,	obec Brezovica
	Výstavba triedy.	250	rozpočet obce,	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.1.11	Rekonštrukcia kotolne základnej školy.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Rekonštrukcia kotolne.	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Cieľ 6.5.2	Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.			
Opatrenie 6.5.2.1	Vybudovanie športovej infraštruktúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
	Výstavba infraštruktúry.	4 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
	Rekonštrukcia infraštruktúry.	2 000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
Opatrenie 6.5.2.3	Výstavba cykloturistických trás.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, podnikateľské subjekty
	Výstavba trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.			

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.5.1.1	290	290	203	87	73	0	15	0	0
Opatrenie 6.5.1.2	450	450	315	135	113	0	23	0	0
Opatrenie 6.5.1.8	750	750	525	225	188	0	38	0	0
Opatrenie 6.5.2.1	2 080	2 080	1 456	624	520	0	104	0	0
Opatrenie 6.5.2.2	320	320	224	96	80	0	16	0	0
Spolu	3 890	3 890	2 723	1 167	973	0	195	0	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.											
Opatrenie 6.5.1.1	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.										
Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.										
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove materskej školy.										
Opatrenie 6.5.1.4	Vybudovanie športového ihriska pre potreby základnej a materskej školy.										
Opatrenie 6.5.1.5	Rekonštrukcia kuchyne v materskej škole.										
Opatrenie 6.5.1.6	Zriadenie nových počítačových učební.										
Opatrenie 6.5.1.7	Vybavenie miestností prezentačnou technikou - PC s dataprojektorom.										
Opatrenie 6.5.1.8	Zriadenie hudobnej učebne v budove základnej školy.										
Opatrenie 6.5.1.9	Rekonštrukcia areálu základnej školy.										
Opatrenie 6.5.1.10	Vybudovanie triedy v prírode.										
Opatrenie 6.5.1.11	Rekonštrukcia kotolne základnej školy.										
Cieľ 6.5.2 Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.											
Opatrenie 6.5.2.1	Vybudovanie športovej infraštruktúry.										
Opatrenie 6.5.2.2	Rekonštrukcia existujúcej športovej infraštruktúry v obci.										

Opatrenie 6.5.2.3	Výstavba cykloturistických trás.									
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.									
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.									
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.									
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.									
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.									

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	80	80	56	24	20	0	4	0	0
2008	973	973	681	292	243	0	49	0	0
2009	973	973	681	292	243	0	49	0	0
2010	973	973	681	292	243	0	49	0	0
2011	893	893	625	268	223	0	45	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3890	3890	2723	1167	973	0	195	0	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - Operačný program VZDELÁVANIE

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	1.1 Premena tradičnej školy na modernú	ESF
	1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja znalostnej spoločnosti	
	1.3 Celoživotné vzdelávanie pre všetkých ako základný princíp znalostnej spoločnosti	
	1.4 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami so zreteľom na marginalizované rómske komunity	
3 Technická pomoc		ESF

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program

Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	

3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.6 KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce aj na cestovný ruch.

Cieľ 6.6.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenie 6.6.1.1 Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry na viacúčelové kultúrne zariadenie.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Rekonštrukcia infraštruktúry.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica

Opatrenie 6.6.1.2 Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výber vhodných objektov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
	Vyriešenie vlastníckych vzťahov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica
	Rekonštrukcia a vybavenie expozície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica

Opatrenie 6.6.1.3 Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica

Opatrenie 6.6.1.4 Budovanie remeselníckych dvorov.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica

Opatrenie 6.6.1.5 Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórného aj prírodného bohatstva.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Výber vhodných trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica

	Realizácia výstavby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Opatrenie 6.6.1.7	Výstavba amfiteátra.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica
	Výstavba amfiteátra.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie			
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	obec Brezovica
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry			
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Spracovanie bulletinu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Obsahová analýza www stránky.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	1	rozpočet obce	obec Brezovica

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.6.1.1	550	550	385	165	138	0	28	0	0
Opatrenie 6.6.1.7	850	850	595	255	213	0	43	0	0

Opatrenie 6.6.1.9	850	850	595	255	213	0	43	0	0
Opatrenie 6.6.3.2	10	10	7	3	3	0	1	0	0
Opatrenie 6.6.3.3	16	16	11	5	4	0	1	0	0
Spolu	2 276	2 276	1 593	683	569	0	114	0	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obcí a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.										
Opatrenie 6.6.1.1	Výstavba priestorov pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.										
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.										
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.										
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.										
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.										
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.										
Opatrenie 6.6.1.7	Výstavba amfiteátra.										
Opatrenie 6.6.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..										
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie										
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.										
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry										
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie regiónu v multimediálnej forme.										
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obcí pre školy aj subjekty cestovného ruchu.										
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky mikroregiónu										

Časový horizont čerpania zdrojov

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	427	427	299	128	107	0	21	0	0
2008	569	569	398	171	142	0	28	0	0
2009	569	569	398	171	142	0	28	0	0
2010	564	564	395	169	141	0	28	0	0

2011	139	139	97	42	35	0	7	0	0
2012	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2013	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2014	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2015	2	2	1	0	0	0	0	0	0
2016	2	2	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	2276	2276	1593	683	569	0	114	0	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaistujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

8.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický zámer				
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.				
Cieľ 6.8.1		Účinná propagácia obce.		
Opatrenie 6.8.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	10	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec Brezovica
	Obsahová analýza www stránky.	5	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	obec Brezovica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	1	rozpočet obce,	obec Brezovica
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	obec Brezovica
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	obec, podnikateľské subjekty
	Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	obec, podnikateľské subjekty
Cieľ 6.8.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.			
Opatrenie 6.8.2.1	Vybudovanie oddychovej zóny obce.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
	Vybudovanie zóny.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba chodníkov.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	obec Brezovica
Opatrenie 6.8.2.3	Vybudovanie športovej infraštruktúry.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej lokality.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
	Výstavba infraštruktúry.	4 500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	obec Brezovica
Cieľ 6.8.3	Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.			
Opatrenie 6.8.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce,	obec Brezovica
Opatrenie 6.8.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce,	obec Brezovica

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. Sk)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Opatrenie 6.8.1.1	16	16	11	5	4	0	1	0	0
Opatrenie 6.8.1.2	20	20	14	6	5	0	1	0	0
Opatrenie 6.8.1.3	20	20	14	6	5	0	1	0	0
Opatrenie 6.8.2.2	100	100	70	30	25	0	5	0	0
Opatrenie 6.8.2.3	4 700	4 700	3 290	1 410	1 175	0	235	0	0
Spolu	4 856	4 856	3 399	1 457	1 214	0	243	0	0

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obcí.										
Opatrenie 6.8.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.										

Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce multimedialnej forme.																			
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.																			
Cieľ 6.8.2 Rekreačno- relaxačné zázemie obcí.																				
Opatrenie 6.8.2.1	Vybudovanie oddychovej zóny obce.																			
Opatrenie 6.8.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.																			
Opatrenie 6.8.2.3	Vybudovanie športovej infraštruktúry.																			
Cieľ 6.8.3 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.																				
Opatrenie 6.8.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.																			
Opatrenie 6.8.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.																			

Časový horizont čerpania zdrojov									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007	8	8	5	2	2	0	0	0	0
2008	1215	1215	851	365	304	0	61	0	0
2009	1208	1208	845	362	302	0	60	0	0
2010	1188	1188	831	356	297	0	59	0	0
2011	1188	1188	831	356	297	0	59	0	0
2012	13	13	9	4	3	0	1	0	0
2013	13	13	9	4	3	0	1	0	0
2014	13	13	9	4	3	0	1	0	0
2015	13	13	9	4	3	0	1	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4856	4856	3399	1457	1214	0	243	0	0

Predpokladané zdroje čerpania z fondov EÚ - REGIONÁLNY operačný program		
Prioritné osi programu	Opatrenia	Fond
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	

4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

9 ZABEZPEČENIE PHSR

Po schválení PHSR nastáva vlastná realizácia PHSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie.

9.1 FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

9.2 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE PHSR

Nevyhnutnou podmienkou plnenia programu je administratívne zabezpečenie jeho realizácie. Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

1. Výbor pre PHSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHSR.

2. Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať projekty, koordinovať projekty, monitorovať realizáciu projektov, vypracovávať dopadové analýzy projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním

projektových prostriedkov, zbierať podklady o projektoch v rámci PHSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

3. Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

4. Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

10 MONITOROVANIE PHSR

Monitorovanie PHSR budú uskutočňovať:

- Výbor pre PHSR,
- Komisia strategického rozvoja,
- Koordinátor pre stratégiu,
- Obecné zastupiteľstvo,

10.1 SPÔSOB MONITOROVANIA PHSR

Monitorovanie plnenia PHSR bude vykonávať Komisia strategického rozvoja. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Útvoru budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením PHSR. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Výboru Správy o realizácii PHSR, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov.

Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PHSR na Útvare strategického rozvoja alebo u Koordinátora pre stratégiu.

10.2 VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR

Hlavným hodnotiacim dokumentom PHSR bude *Správa o realizácii PHSR*, ktorú vypracuje Útvor strategického rozvoja.

Spôsob modifikovania PHSR

Predkladať návrhy na modifikovanie PHSR bude v právomoci Výboru pre PHSR. Koordinátor pre stratégiu môže tiež predkladať Výboru návrhy na doplnenie PHSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Útvoru návrh na modifikovanie PHSR.

Na zasadnutia Výboru v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Koordinátor *Dopadovú analýzu plnenia PHSR*.

Doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania *Návrhu na doplnenie PHSR*, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, opatrenia, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru alebo obecného zastupiteľstva.

11 ZÁVER

PHSR obce Brezovica je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHSR obce Brezovica bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

.....

12 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Národný rozvojový plán.
2. Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013.
3. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
4. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
5. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
6. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
7. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
8. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
9. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
10. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Příroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2006.
14. Interné materiály obce Brezovica.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV, Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. http://www.mineraly.sk/files/lok/16_safarka.htm
20. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
21. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
22. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH.
23. http://ec.europa.eu/agriculture/publi/reports/ruralemployment/com857_sk.pdf.
24. http://www.vupu.sk/ps_poslaniepov.htm
25. <http://skala.szm.sk/prirodnekrasy.html>
26. <http://www.brezovica.sk/>
27. <http://www.lexikon.sk/center.php?lng=sk&cls=01&act=02&id=1>
28. <http://skala.szm.sk/prirodnekrasy.html>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Brezovica
Programovacie obdobie 2007 – 2016
2007

Banská Bystrica
© SCARABEO, s.r.o. 2007

www.scarabeo.sk
scarabeo@scarabeo.sk